ԹԻՒ 7787 2 ԴԻԿՏԵՄԲԵՐ 1911 ՈՒՐԲԱԹ
15 decembre 1911 N. 7787
نومرو ۷۷۸۷ ۲ کانون اول ۱۳۲۷ جمعه

ԱՐԵՒԵԼՔ

ՏԷՐ ԵՒ ՏՆՕՐԷՆ
Գ. ՊՕՅԱՃԵԱՆ
Կ. ՊՈԼԻՍ-ՂԱԼԱԹԻԱ

آره‌ولك
یومی وسیاسی غزته
مدیر مسئول وصاحب امتیاز ك. بویاجیان
درسعادت — غلطه
ابونه فیاتلری پوسته اجرتیله برابر ولایات ایچون سنه‌لکی ۱۰۰ آلتی آیلغی ۵٤ غروشدر.

ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

	Տարեկան	Վեցամս.
Գաւառներու համար	100	54
Արտասահման »	35	20 Ֆր.

نسخه‌سی ۱۰ پاره
10 ՓԱՐԱ

آره‌ولك
AREVELK

ԽՄԲԱԳՐԱՊԵՏ՝ Ե. ՕՏԵԱՆ

IMPREMERIE AREVELk FONDÉ EN 1883
بازار ایرتسندن ماعدا هرکون نشر اولنور.

Journal arménien
DIRECTEUR
K. BOYADJIAN
Gons/ples Galata

ԽՈՐՀՐԴԱՒՈՐ ԾՐԱՐԸ

Հրաման տրուած է ոստիկաններուն որ նեղերնին ծրարներ ունեցող մարդոց մուտքը չթոյլատրեն Բ. Դրնէն ներս, առանց անոնց պարունակութիւնը քննելու։

(ԹԵՐԹԵՐԸ)

Երէկ տարօրինակ և խիստ ուշագրաւ դէպք մը պատահեցաւ Բ. Դուռը, որ պահ մը մեծ յուզում պատճառեց բոլոր պաշտօնատան մէջ։ Բարեբախտաբար դէպքը ո և է ծանր հետեւանք չունեցաւ և իսկոյն մոռցուեցաւ։

Ահաւասիկ եղելութեան մանրամասնութիւնը։

Կէսօրէն ետքը, իքինտիի միջոցին, ճոխ մակ պատկառելի մօրուքով, սեւեր հագած ու սեւ գլխանոց դրած ծերունի մը յամրաքայլ վեր կ'ելլէր Սէտարէթը տանող քարէ սանդուխներէն։ Յոգնած ու վշտաբեկ երեւոյթ մը ունէր այս սպիտակափառ ծերունին և դժուարաւ կը կրէր խոշոր ծրար մը զոր չէր կրցած թեւին տակ սղմեցնել և ստիպուեր էր կռնակին վրայ կախել։ Եթէ իր սեւ պալետոն և գլխին ալ նմանապէս սեւ փափէզը չըլլար, ապահովաբար հրեայ «էսքիճիլէր ալայըճըսը» մը պիտի կարծուէր։

Հեւալով՝ տքալով ծերունին վերջապէս հասաւ մեծ դրան քով, խոշոր ծրարը քովը դրաւ և սրտին խորէն բղխած «օ՜ֆ» մը արձակեց։

Կը պատրաստուէր ծռիլ ու ծրարն առնելով ճամբան շարունակել, երբ երկու ոստիկաններ ու չորս խատէմէներ զինքը շրջապատեցին։

— Արգիլուած է ներս մտնել, գոչեց ոստիկանը։

— Կ'աղաչեմ, ըսաւ ծերունին, թո՛ղ տուէք ներս մտնեմ, հեռու տեղէ կու գամ կոր, հոգիս բերանս եկաւ։

— Չըլլար, անկարելի է, ծրարով մարդ ներս չենք առներ Բ. Դրնէն, պոռաց ոստիկանը, կասկածով լեցուն նայուածքով մը չափչփելով անծանօթ ծերունին։

— Այս ծրարը վնասակար ծրար չէ, պատասխանեց խեղճը դողդոջ ձայնով մը։

— Անկարելի է ըսինք ա՛... ո՞ւր կ'ուզես տանիլ այդ ծրարը։

— Մեծ Եպարքոս Սայիտ փաշային...

Այս վերջին յայտարարութիւնը ա՛լ աւելի մեծ յուզում մը առաջ բերաւ։ Երկու նոր ոստիկաններ և մէկ քանի ուրիշ խատէմէներ իրենց ընկերներուն օգնութեան փութացին։ Ամենուն աչքերը երկիւղախառն հետաքրքրութեամբ մը ուղղուած էին խորհրդաւոր ծրարին, որուն ոչ ոք կը համարձակէր մօտենալ։

— Ռումպա ըլլալու է մէջինը, փսփսացին իրարու։

Այս չարագուշակ շշնջիւնը վայրկենապէս տարածուեցաւ ամբողջ Բ. Դրան մէջ, անօրինակ իրարանցում մը յառաջ բերելով։

— Ռումպաներով լեցուն խոշոր ծրարով մը մարդ մը բռնուած է Սէտարէթի տակերն, հիմա ամէնքս օդը պիտի ելլենք, կ'ըսէին քեաթիպ էֆէնտիները սարսափահար։

Շատեր կը փութային միւս դռնէն դուրս փախչելու, ուրիշներ իրենց գրասեղաններուն տակ կը պահուըտէին։ Խատէմէները, շուարած շփոթած, նրբանցքներուն մէջ վեր վար կը վազվզէին առանց ըրածնին գիտնալու։

Լուրը վերջապէս հասաւ նախարարներու ականջին։

— Իսկոյն մարդը բռնեցէք ու ծրարին վրայ քանի մը դոյլ ջուր թափեցէ՛ք, հրամայեց Սայիտ փաշա։

Բայց երբոր եկան ծերունիին քով, անկարելի եղաւ զինքը բաժնել ծրարէն։

— Ես ձեռքովս այս ծրարը Մեծ Եպարքոսին պիտի յանձնեմ, կ'աղաղակէր ծերունին, յուսահատօրէն պլլուած ծրարին։

Շուրջը գտնուողները չէին համարձակեր շատ մօտենալ իրեն, յանկարծ պայթումի մը զոհ չըլլալու համար։ Բայց երկու քաջասիրտ ոստիկաններ յաջողեցան ծերունիին մէջքէն բռնել ու ջանալ զայն զատել խորհրդաւոր ծրարէն։

— Ծրարէս չեմ բաժնուիր, անձամբ պիտի յանձնեմ Մեծ Եպարքոսին, կը ճչար խեղճը, ջղաձգօրէն կառչած իր խոշոր տոպրակին։

Նախարարները իրենց գահլիճէն դուրս ելած, հեռուէն հանդիսատես կ'ըլլային այս գործողութեան։ Միջոց մը Ներքին գործերու Նախարար Ճէլալ պէյ յառաջացաւ, մօտէն տեսնելու համար այդ պինդ գլուխ անծանօթ ծերունին և ուշադիր դիտելէ ետքը յանկարծ գոչեց.

— Բայց ես կը ճանչնամ այս մարդը, Հայոց Գայմագամ էֆէնտին է... թողէ՛ք մի՛ քաշքշէք այդպէս։

Ոստիկանները իսկոյն թողուցին իրենց զոհը։

Արդարեւ ծերունին ուրիշ մէկը չէր այլ եթէ մեր տեղապահ Մանկունի սրբազանը։

Նախարարները՝ ապահովուած՝ ա՛լ աւելի մօտեցան իրեն.

— Գայմագամ էֆէնտի ի՞նչ է այդ, հարցուց Ներքին գործերու Նախարարը, մինչ Բ. Դուռը օ՞դը հանել կ'ուզես...

— Բա՛ւ լիցի, պէյ էֆէնտի, պատասխանեց Մանկունի Սրբազան, այդպիսի դժոխային գաղափար մը ի՞նչպէս կ'ուզէք որ ունենամ։

— Հապա ի՞նչ է այդ խոշոր ծրարը...

— Պէյ էֆէնտի, շաբաթէ մը ի վեր Վանէն, Մուշէն, Բաղէշէն, Տիարպէքիրէն, եւն. Պատրիարքարան հասած սպաննութիւններու, հարստահարութիւններու և աւարառութիւններու տեղեկագիրներն են... ամէնքը մէկէն ծրարեցի ու բերի որ Մեծ Եպարքոսին ուշադրութեանը յանձնեմ։

— Ուրեմն այդ ծրարին մէջ ռումպա չկա՞յ։

— Աստուած չընէ։

— Երթանք մեր ժողովը շարունակենք, պարապ տեղը ժամավաճառ եղանք, ըսաւ Մեծ Եպարքոսը իր պաշտօնակիցներուն։

Այսպէս փակուեցաւ այս տարօրինակ միջադէպը։

ԵՐՈՒԱՆԴ ՕՏԵԱՆ

ՊԱՏՐ. ԸՆՏՐՈՒԹԵԱՆ ՇՈՒՐՋԸ

Իբրև քաղաքացի, ուշի ուշով հետեւեցայ պատրիարքական ընտրութեան առթիւ կատարուած պայքարին։ Բերնէ բերան շրջած գրոյցներուն համեմատ, Կեդրոնի խմբակցութիւնը Վարժապետեաններու, Խրիմեաններու սիրելին թեկնածու ընտրած է Պրուսայի երբեմնի Առաջնորդ Արշարունի եպիսկոպոսը, որ իր հիւանդութիւնը պատրուակելով վաղուց ձգած իր թեմը Պոլիս կը մնայ իր «հիւանդութիւնը» դարմանելու համար։ Այս տողերը ստորագրողը կ'առաջարկէ Պատրիարք ընտրել այնպիսի մէկը որ իրաւամբ պիտի շարունակէ երբեմնի Նիկոմիդիոյ Առաջնորդ և ապա Պոլսոյ ազգասէր Պատրիարքին ընդհատուած յաջորդութիւնը։ Նիկոմիդիոյ այժմեան Առաջնորդն է ան որուն շուրջ 30 տարուան պաշտօնավարութիւնը համակ գործունէութիւն եղած է։

Նիկոմիդիոյ Առաջնորդը բարձր բռնած իր բարձրաստիճան եկեղեցականի հանգամանքը, կրցած է ի պաս դնել իր կրօնի գործունէութիւնը իր թեմի համար. օրէնսդրական ժամերու՝ իր ազդեցութեամբ ջարդերու որբերը եղած է մէկէ աւելի անգամներ։ Եթէ հրապարակ ցանկին մէջ չմտաւ Ն. Սրբազնութիւնը, պատճառը իր փառասէր ու ցուցամոլ չըլլալն է և պէտք է ըսել որ իր այդ յատկանշական համեստութիւնը պատիւ կը բերէ մեր կղերին, որ ընդհանրապէս փառասէր է։ Կեդրոնի և ազատական խմբակցութեանց վրայ խոհեմութեան պարտք կը ծանրանայ պատր. ընտրութեան առթիւ։ Չկրցայ դարմանքս զսպել ազգ. երեսփոխանի մը սա խօսքերուն վրայ, «Դժբախտաբար ազգ. երեսփոխանները չեն համակրիր Նիկոմիդիոյ Առաջնորդին» համակրանքը հ. ս. չի կրնար գործ ունենալ և պէտք չէ ալ ունենայ, ինչ կը նշանակէ անհատական «ես»ը ընդհանուրին «ես»ին քով։ Այս պարագային պէտք է չքանան անհատական եսերը՝ նկատի առնելու համար ընդհանրական շահերը և Նիկոմիդիոյ Առաջնորդ Ստեփաննոս արքեպիսկոպոսի ընտրութիւնը իմ և շատերու կարծիքով Ազգ. Ժողովի ամենաբարձր գործը պէտք է ըլլայ։

Գ. ՄԱՏԹԷՈՍԵԱՆ

ԳԵՂԵՑԻԿ ԷՋԵՐ

ԵՐԵՔ ԳՈՂԵՐԸ

Գիւղացի մը էշ մը եւ նոխազ մը կը տանէր, քաղաքին վաճառանոցը ծախելու համար։ Զանգակիկ մը կախուած էր նոխազին պոչէն։

Երեք գողեր գիւղացին տեսան. անոնցմէ մին ըսաւ.

— Ես նոխազը պիտի գողնամ, եւ չպիտի տեսնէ ան։

— Ես ալ էշը պիտի գողնամ, ըսաւ երկրորդը։

— Ես ալ անոր հանդերձները պիտի առնեմ, ըսաւ երրորդը։

Առաջին գողը կամաց մը նոխազին մօտեցաւ, զանգակիկը պոչէն հանեց, էշուն կապեց եւ նոխազն առնելով՝ փախաւ։

نصرالدین خواجه، حیدر بك ودولت عثمانیه

شیشلیده واقع اولان قضای فجیعك فاعل ومسئولی حیدر بك، کورولوشده هرکسجه معروف بولنان نصرالدین خواجه‌نك متعلقاتندندر.

نصل‌که نصرالدین خواجه آغاج اوستنه چیقوب‌ده دالی کسه‌رك آشاغی دوشدی ایسه اویله‌ده حیدربکك کندی آپارتمانك تمللرینی سوکه‌رك، اونك انقاضی آلتنده قالمه‌سنه رمق قالدی.

نصرالدین خواجه آغاجك دالنی کسه‌رك، یالکز کندینه خفیفجه برمضرت طوقوندی ایسه‌ده یکی نصرالدین هم بش کشی‌نك ئولمه‌سنه همده کندی آپارتمانك خراب اولمه‌سنه سبب اولدی.

معلومدرکه نصرالدین خواجه اغاجك دالنی کسمك ایله مشغول اولدیغی صره‌ده، دوستلرندن بری اوسته‌کله‌رك تهلکه‌یی اوکا شویله‌جه سویله‌دی:

— خواجه افندی! اوزرنده اوطورمش اولدیغك دالی کسیورسك! اشاغی‌یه دوشه‌جکسك!

فقط کورولوشده نصرالدین خواجه کندی قفاسنی بکنمش بری اولدیغندن اونلرك طوغرو اولدیغنی بالتجربه کوره‌نه قدر بوسوزلره هیچ قولاق اصمادی.

حیدربکه دخی برنصیحت اولمق اوزره قالفه‌سی شویله‌جه سویله‌دی.

— بك افندی! اپارتمانك تمللرینی سوکیورسك! ییقله‌جقدر!

حیدر بك دخی جواباً:

— بن یاپدیغمی بیلیرم، دیدی.

بونك اوزرینه قوجه اپارتمان ییقلدی، هیچ دکل ایسه مومی الیه نصرالدین خواجه‌نك باشنه کلندن متنبه اولملی ایدی، فقط خیر بویله برشی قابل اولامازدی، زیرا بز عثمانیلر بویله کلدك بویله‌ده کیده‌جکز.

نصرالدین خواجه وحیدر بك مملکتمزك اك جدی افرادندن معدود اولدقلری کبی بزلرده اونلره تشبیه ایدیه‌بیلیرز.

بوکونه قدر بزم بتون فعالیتمز بویله اولمشدر. یعنی بزم طورمش اولدیغمز دالی کسمك ویاخود خانه‌مزك تمللرینی سوکمك ایله وقت‌کچیرمشمزدر.

عبدالحمید اوتوز سنه متمادیاً عثمانلی دولتنك بولنمش اولدیغی دالی دستره ایله کسمکه چالشدی، اوندن صوکره اوچ سنه‌دنبرو اقامت وبیتوتت ایلکده اولدیغمز بنانك تمللرینی سوکمکه چالشلمشدر. مشروطیتدن، عبدالحمیددن وعبدالعزیزدن اول‌ده دائما بویله اولمشدر.

ارمنی، ترك، روم، عرب، کرد، لاز، ارناوود، بلغار سوریالی، یهودی، والحاصل بو دولتك اوتوز میلیون خلقی برر نصرالدین خواجه وبرر حیدر بك‌درلر.

چالیشیرلر، یورولورلر، قان تر دوکوب، اونایکی ای جانلرینی چیقارر جه‌سنه اتعاب وجود ایدرلر وشاید نه یاپدقلرینی کورمك ایستر ایسه‌ك، برینك بولندیغی دالی ودیکرینك خانه‌سنك تمللرینی سوکدیکنی کوروروز.

بزده بك معروف دوستلریمز واردرکه تهلکه‌یی واونك نتیجه‌سنی، مستقبلده‌کی بلالری کوسترلر لکن یازیق‌که هیچ اهمیت ویرمه‌یز.

عجبا نصرالدین خواجه دوستنك نصیحتلرینه وحیدر بك دخی قالفه‌سنك سوزلرینه قولاق اصدیمی؟

اویله ایسه اوزرنده بولندیغکز دالی کسمکه واقامت ایتمکده اولدیغکز خانه‌نك تمللرینی سوکمکه چالشکز....

اودیان

(۲۰۸)

عبدالحمید وشرلوق هولمس

اوچنجی قسم

سکزنجی فصل

عبدالحمید قطع امید ایتمکه باشلار

فقط مستبد یالکز قالدیغنده تکرار کندی سطحی جسارتی غائب ایدوب، قورقونج خیالاره دوچار اولدی.

واسع صالونده دیوانه‌جه طولاشه‌رق شویله‌جه هایقیریوردی:

— بوراده ییلدیزك اطرافنده بومبا پاتلاتمغه جسارت ایدیورلر... بلکه سرایمده بیله بومبالر یرلشدیرمشلر وبلکه شمدی شو دقیقه‌ده بیله ییلدیزی برهوا ایده‌جکلردر...

یهوده یره اطرافنده بولنان ماینجیلر کندیسنی قانع ایتمك وتهلکه‌نك آرتق هیچ برشیء تهدید ایتمه‌دیکنی ویلدیزده بومبا بولنماسنك غیر قابل اولدیغنی آکلاتمق ایچون چالشمقده ایدیلر.

مستبد مأیوسانه برسس ایله:

— خایر! خایر! هپسکزده یالان سویله‌یورسکز، هپسکزده آلچقسکز زیرا بنم محواوله‌می ایسته‌یورسکز، سوزلریکزه وویرمش اولدیغکز امنیته اینانامام.

بوسوزلردنصکره بومبا بولمق ایچون دیوانه‌جه اوته‌یه بری‌یه قوشیوردی. آغزندن «بومبا!» «بومبا!» کلمه‌لرندن بشقه هیچ برشی چیقمایوردی. ماینجیلر شاشیرمش برحال ایله بر سوز بیله سویله‌مکه جسارت ایده‌میه‌رك، ارقه‌سندن طولاشیورلردی. عبدالحمید ساعتلرجه سرایك بتون صالونلرینی کزه‌رك، دولابلری اچدردی، ماصه وقولتوق صندالیه‌لرینی بریردن بشقه یره نقل ایتدیردی، دوشمه‌لری سوکدوردی... «بومبا!» «بومبا!» سوزلری کندیسی ایچون مدهش برکابوس اولمشدی، زیرا بووقعه اوزرینه بردقیقه بیله استراحت ایتمه‌مشدی.

قراکلق باصدیغنده صادق ماینجیلری اطرافنه طوپلایوب، بتون ایشیقلری یاقدیردی واونلر ایله مذاکره ایتمکه باشلادی.

ماین همایون دائره‌لرینك جمله‌سنك دخی الکتریق ایله تنویرینی اراده ایتدی.

کندی ایلك دوشونجه‌سنی براقوب، فرار ایتمك اولوب، همان «استمبوطمی حاضرلاسونلر!» دیو اراده ایتدی.

عبدالحمید ذهناً شویله‌جه دوشونیوردی:

— اوت! ارتق براقوب قاچمادن بشقه چاره قالمادی، ایچه ثروت اله کچیرمش اولدیغمدن اوروپایه التجا ایده‌رك، اوراده راحت بروقت کچیره‌بیلیرم.

عبدالحمیدك ویرمش اولدیغی امرلری دیکلین ماینجیلر اونك مقصدینی اکلایه‌رق، یکدیکرینك یوزینه باقیورلردی.

شاید عبدالحمید مأیوس اولدیغی بردقیقه‌ده تخت وحکمنی ترك ایدوب، حقیقةً فرار ایتسه ایدی کندی حاللری نه اوله‌جقدی؟...

خلقك عداوتی کندیلرینی بردقیقه‌ده پارچه پارچه ایده‌جکدی.

کندی فکر ودوشونجه‌سنه تسلیم نفس ایتمش اولان مستبد شویله‌جه برامر اراده دها ویردی:

— بتون مجوهراتمی ونقد پاره‌لریمی واپوره کوندریکز!

اشبو یکی امرلری اجرا ایتمك اوزره بر ماینجی طیشاری‌یه چیقدی:

عبدالحمید مأیوسانه برچهره ایله سوزینه دوام ایده‌رك:

— براقوب کیتمکدن بشقه چاره یوق! بتون اطرافده‌کیلره بکا قنالق ایتدکلری حالده ارتق بوراده یشامق قابل اوله‌ماز، زیرا دشمنلرم بیله ییلدیزه یاقلاشوب، بومبا اتمغه مجاسرت ایدیورلر.

تحسین پاشا جواباً:

— شوکتمآب افندم! بوراده هپمزده ذات شاهانه‌لری ایچون فدای جان ایتمکه حاضرز ویلدیزده عمرو عافیت شاهانه‌لرینه قارشی هیچ برکیمسه‌نك بولنمادیغنه سزی تأمین ایده‌رز.

سلطان عبدالحمید هیجانلی برطور ایله:

— بتون بونلر بیهوده وجعلیانه سوزلردر، وقعه‌لر حقیقت حالك بوسبوتون بشقه اولدیغنی کوستریورلر... بافیکز اطرافده بوقدر خیالی فداکارلر بولندیغی حالده بورایه قدر بر بومبا کتیروب، اشتعال ایتدیرمکه موفق اولمشلردر.

شاید برتصادف ایله شیخ‌الاسلام ایله برابر برقاچ دقیقه جامعده طورمسه ایدم بن‌ده دیکرلری کبی محو اوله‌جقدم.

برقاچ ماینجیلر:

— اوت! جناب حق وجود مقدس همایونلرینی محافظه ایتدی!

عبدالحمید سوزینه ایده‌رك:

— حق تعالی حضرتلرینك نام جلیلی مبارك اولسون!

اوت کندی حمایهٔ الهیه‌سیله بوکونه قدر نی هردرلو بلالردن محافظه ایلدی! فقط کندینك بودرجه خیرخواهلغی سوء استعمال ایتمه‌ملی‌یم، بوسرایده حیاتمی محافظه ایتمك قابل دکل ایسه ترك ایدوب فرار ایتمه‌یی ترجیح ایله...

تختمی خلقه براقیرم...

عبدالحمید اشبو عجائب اعترافاتی اوقدرقطعی وجدی برطور ایله سویله‌دی‌که اطرافده‌کی ماینجیلر بوکره شوکتمآب افندیلرینك جداً سویله‌دیکنی وسویله‌دکلرینی درحال اجرا ایتمکه مقتدر اولدیغنی اکلادیلر. کندینی شوفکر مشئومدن کری طوندیرمق ایجاب ایدر ایدی ایسه‌ده کیمسه بونی اجرایه جسارت ایده‌میوردی. هپسی‌ده برطرفه چکیله‌رك، درین بردوشونجه‌یه طالمش اولان عزت پاشایه باقدیلر.

یالکز عزت پاشا شوکتمآب افندیلرینی بوفکرندن کری دوندیره‌بیلیر ایدی. زیرا بو فکرك اجراسیله بتون ماینجیلرك موجودیتی اورته‌دن قالقه‌جقدی.

(مابعدی یارین صباح)

استخراجا طبع ممنوعدر

Գիւղացին զանգակինին ձայնէն խաբուելով՝ ճամբէն դարձած ժամանակ միայն տեսաւ որ ոչխարը անյայտ եղած էր, եւ սկսաւ փնտռել զայն։

Այն ատեն, երկրորդ գողը գիւղացիին մօտեցաւ եւ անոր հարցուց թէ ի՛նչ կը փնտռէր։ Շինականը պատասխան տուաւ թէ իր ոչխարը գողցած էին։

— Ես տեսայ ձեր ոչխարդ ըսաւ գողը, ճիչ մը առաջ, մարդ մը զայն առած անտառէն կ'անցնէր։ Կրնա՛ս ետեւէն վազել, ես այդ միջոցին էշուդ վրայ պահպանութիւն կ'ընեմ։

Գիւղացին ոչխարը գտնելու համար, էշը գողին յանձնեց, եւ ինք անտառ մըտաւ։ Երկրորդ գողը էշուն հետ փախչիլ փութաց։

Երբ գիւղացին վերադարձաւ, տեսաւ որ էշն ալ անյայտ եղած էր, սկսաւ լալ եւ ճամբան շարունակել։

Լճակի մը մօտ, մարդու մը հանդիպեցաւ որ սաստիկ կուլար։ Անոր հարցուց թէ ի՛նչ վիշտ ունէր։

Մարդը անոր պատմեց իր գլխուն եկածը, քաղաք կը տանէր ոսկիով լեցուն պարկ մը, ճամբան յոգնելով՝ լճակին մօտ հանգչած էր եւ քունի ատեն պարկը ջուրին մէջ ինկած էր։

Այն ատեն գիւղացին հարցուց թէ ինչո՛ւ լճակին մէջ չէր նետուեր, փնտռելու համար կորսնցուցած պարկը։

— Ջուրէն կը վախնամ, ըսաւ ան, եւ լողալ չեմ գիտեր. բայց փոյթ գտնողին քսակ մը ոսկի պիտի տամ։

Գիւղացին ուրախութենէն գոհ մնաց եւ մտածեց.

— Էշուն եւ ոչխարին կորուստը կըրնամ դարմանել... Հանուեցաւ, լճակին մէջ իջաւ, բայց պարկը չի գտաւ։

Երբ ջուրէն դուրս ելաւ, իր հանդերձները անյայտ եղած էին։

Երրորդ գողը զանո՛նք գողցած էր։

Թարգմ.

ԹՈԼՍԹՈ — Մ. Գ. ՄՕԶԵԱՆ

ՏԱՐՕՆԻ ԿԱՑՈՒԹԻՒՆԸ

Նախորդ շաբթուն կառավարական պաշտօնեաներու հետ Խասգիւղի հողային և ջրոյ դատերու առթիւ գիւղացիներու կողմէ ալիխուպրաները ցոյց տալու համար, փաստաբան Կարապետ էֆ. Թիւթինճեան գիւղը գացած միջոցին, հաճի Ձէրօյի թելադրութեամբ գիւղը Գալակցիները կը մտնեն անոր բնակած ախոռի քովի սենեակը, սպաննելու և կամ ահաբեկելու համար, բայց երբ հոն չեն գտներ Թիւթինճեանը՝ որովհետեւ նոյն երեկոյեան ատենները ետ վերադարձած էր, երեք կով կը գողնան, միւս անասուններու կապերը կը կտրեն ու կը հեռանան։

— Իսկ 12ին (Նոյ.) պատահած դէպքերուն ինչ մեկնութիւն տալ, ինչպէս խաբել այս տառապեալ ժողովուրդը թէ, կառավարութիւնը անտարբեր չէ, ոգի ի բուին կ'աշխատի կատարուած դէպքերու առջեւ թումբ մը կանգնել։ Այդ օրուայ գիշերապահին՝ խումբ մը 20—25 զինեալ անձեր կը յարձակին Մուշէն կէս ժամ հեռու Մոկունք գիւղին վրայ և դատարկ դոմ մը պատռելէ վերջ, երբ էր փորձեն ուրիշ տուներու և դոմերու վրայ յարձակում գործել, գիւղացիներու ընդդիմութեան կը հանդիպին և երկու ժամու չափ երկուստեք տեղի ունեցած բուռն հրացանաձգութեան վրայ, կ'անցնին Դերկեանք։ Հոն ալ միեւնոյն դիմադրութիւնը գտնելով իրենց առջեւ, տեղեր են կը վերադառնան առանց աւարառութեան. ինչ կը նշանակէ Մոկունքի վրայ յարձակիլ, անոր վրայ յարձակիլ, Մշոյ վրայ յարձակիլ ըսել է։ Այս գիշեր կ'այրեն Նահ. Բ.իւրի նշանաւոր անդամի՝ Թալիթ էֆէնտիի հնձանը։

— Սասնոյ Հազզօ գիւղաքաղաքէն գացող Պչերիկցի հարսնեւորներու վրայ կը յարձակի Ռշէթիօշանցի Նամօ անուն քիւրտը և կ'առեւանգէ հարսի քոյրը, որ ամուսնացած կին մըն էր և զաւակներու տէր. ոչ ոք գիտէ ո՛ւր տարուիլը. խեղճ կնոջ երեխաները երեսի վրայ մնացած, մայրի՛կ, մայրի՛կ կուլան ու կը մորմոքին։ Սասունցի Ղազարէն հարցուցի թէ, Սահմանադրութիւնը օգուտ մը տո՞ւած է ձեզ, պատասխանեց թէ ոչ կեանքի և ինչքի ապահովութիւն կայ, դիմադրութիւն ընողը կեանքն ալ վրայ կուտայ։

— Քանի մը խօսք ալ Մշոյ առաջն. փոխանորդի՝ Տ. Եղիշէ քհնյ. Տ. Պարսամեանի այցելութեան մասին. «Խասգիւղէն մինչեւ Ջիւրը Հայերու վիճակը շատ գէշ է, ապահովութիւնը բոլորովին վըտանգուած է, գիւղերէն առաւել բոլոր գիւղացիները անքուն հսկողութիւն կը կատարեն, այսպէսով քրդական վայրագ յարձակումներուն և գիւղացիներու հետ դատարկ ձեռօք, բերելով, գերանդիներով և կացնով դիմադրութիւն ըրինք առանց ակնածելու [illegible] գնդակէն, որ մեր աջ ու ձախ կողմերը կ'իյնար. Խշներ Բէս Մէլքի տունը հիւր եղած ատենս հաճի Մուսայ պէյը գալս լսելով, երկու եղբայրներու՝ Փասըմ և Նոյ պէյերու հետ փութացած էր տեսակցութիւն մը ընելու ինծի հետ. բարի գալուստ ըսելէ վերջ, ըսի իրեն. 10—15 օրէ ի վեր Ջիւրէյթէն Ջըխուր անցած եմ, ժողովուրդը ահ ու սարսափի մէջ կը գտնուի և ձեզի կը վերագրեն, ինչո՞ւ այդպէս կ'ընէք, դէպքերու առաջ չէք առներ։

— Ես այդ դէպքերէն տեղեկութիւն չունիմ, և իմ գործողութիւնները ուղղուած են հարուստ Քիւրտերու ու Թուրքերու դէմ, անոնց՝ ունեցածն իմ ծրագրիս նպատակն են։

— Լաւ չէք ըներ, դուք կ'ընէք չէք ըներ այս դէպքերը՝ չեմ գիտեր, բայց կառավարութիւնը երբ այս պարագաներէն իր գլուխը ազատէ, ձեզի կը պատժէ։

— Ես ո՞րմէ վար կը մնամ, Գէորգ հայի մը կրնար էր 1-200 հոգիով կառավարութիւնը կը զբաղեցնէր. ես Խալիլ պէյի թոռը ըլլամ, այնքան բան չե՞մ կրնար ընել, առ քեզի 1000 հոգի, քաշուէ լեռները։ Դուք Հայեր, բոլոր այս կողմի դէպքերը թէեւ ինծի կը վերագրէք, սակայն տեղեկութիւն չունիմ։

— Եթէ դուք դէպքերու մէջ մաս չունիք, ինչո՞ւ ոճրագործ Խալօն ձեր քով կը պահէք։

— Ոճրագործ Խալօն խնամիս է, չեմ ուրանար, սակայն կառավարութեան քթին տակ պատահած հարիւրաւոր ոճրագործները ինչո՞ւ չեն ձերբակալուիր, եթէ Խալօն մինչեւ հիմա քովս չըլլար, հարիւրաւոր Հայեր սպաննած էր, որովհետեւ կառավարութիւնը ոճրագործներուն աչք կը գոցէ, ինչպէս կ'ընէ Խոյթի ոճրագործներուն, մէկ կողմէն Հայերէն գողութիւն կ'ընեն, միւս կողմէ զիրենք հետապընդողներու հետ հաց կ'ուտեն ու կը խմեն։

— Կառավարութիւնը անոնց չի թըղուր, անոնք իրենց արժանի պատիժը կը կրե՛ն օր մը չէ օր մը։

— Բեհայայ (քհնյ.) դուք ալոյ էք և տարիքով փոքր, ժամանակին երբ Ռուսիա այս կողմ կը խաղար և մինչեւ Զարգահուր կը հասնէր, այս կողմի Քիւրտերը նորէն գլուխ բարձրացուցին, կառավարութիւնը իրենց վաշտ մը զօրք ղրկելով, ապստամբութիւնը խեղդելով, անհնազանդներն ալ պատժի ենթարկեց. ինչ ըսել է կառավարութիւնը զբաղած է. հիմա դուք Առաջնորդարանի պաշտօնեայ էք և կամ ձեր տան գլխաւորը, ու հոն չէք գտնուիր. ձեր Առաջնորդարանը և տունը պէտք չէ՞ գործէ։ Նոյնպէս հետերնիդ գտնուող Բէս Մալխասը հոս է, անոր լուծքը պէտք չէ՞ գործէ։ Այս խնդիրը ջուր շատ կը վերցնէ, եթէ կառավարութիւնը, ուղէ որ ոճրագործները պատժուին, 20 զինուոր և 20 օր պայմանաժամ թող տայ ինծի։

Մուշ — ՏԱՐՕՆՑԻ

ԱՐՏԱՔԻՆ

ՊԱՐՍԿԱԿԱՆ ՏԱԳՆԱՊԸ

Ռուսական թերթերը կ'ըսեն թէ պարսիկ Խորհրդարանը մերժած ըլլալով Ռուսիոյ պահանջումները, ռուս կառավարութիւնը Ղազվին գտնուող իր զինուորներուն մօտերս հրաման պիտի տայ Թեհերանի վրայ քալելու։ Ամբողջ մամուլը կը հաստատէ թէ Անգլիոյ և Ռուսիոյ միջեւ կատարեալ համաձայնութիւն կը տիրէ Պարսկաստանի մասին։

⁂ Խաղաղութեան միջազգային մարմինը, որ Պէռն կը գտնուի, Լա Էի պայմանագրութիւնը ստորագրող պետութեանց կոչ մը ուղղելով զանոնք հրաւիրած է հաւաքական դիմում մը ընելու, ռուսական արշաւանքը արգիլելու համար։

⁂ Ռուսիոյ արտաքին գործոց նախարար Պ. Սազոնոֆ Բարիզէն մեկնելէ առաջ յայտարարած է թէ Պարսկաստանի մասին ձեռնարկուած միջոցները պիտի դադրեցուցուին, եթէ երբեք գոհացում տըրուի ռուսական իրաւացի պահանջներուն։ Նախարարը դիտել տուած է թէ Ռուսիա այդ միջոցները ձեռք առած է, որովհետեւ կարգ մը երկիրներու մէջ մեծանձնութիւնը տկարութեան հետ կը շփոթեն։

⁂ Ռոսիա կէս-պաշտօնական օրկանը պարսկական խնդրին վրայ խօսելով կ'ըսէ. —Ռուսիա զօրք ղրկած է Պարսկաստան, պարագաներէն հարկադրուած միայն և ոչ թէ Պարսկաստանի հողային ամբողջութեան ու անկախութեան վնասելու նպատակով։ Պարսիկ կառավարութիւնը Ռուսիոյ պահանջումներուն գոհացում տալուն պէս, ռուսական զինուորներուն Ղազվինի մէջ ներկայութիւնը աւելորդ պիտի ըլլայ, եթէ երբեք Ռուսերուն վրայ յարձակում չգործուի, ծանր խռովութիւններ չը ծագին կամ ուրիշ կնճռոտութիւններ առաջ չգան։ Պարսկաստանի մէջ ռուս քաղաքականութեան գլխաւոր հիմն է Անգլիոյ գործակցիլ 1907ի անգլեւռուս համաձայնութեան հիման վրայ։

ԴԻՒԱՆԱԳԷՏՆԵՐՈՒ ՄԻՋԵՒ

Պերլինի դիւանագիտական շրջանակներու մէջ կը պատմուի թէ Մարոքի խնդրին առթիւ կատարուած դիւանագիտական բանակցութիւններու աւարտելէն յետոյ Պ. Քամպօն ու Պ. Քիտէրլէն Վախթէր, իրենց լուսանկարները փոխանակած են սա ուղերձներով։ Պ. Քիտէրլէն Վախթէր լուսանկարին վրայ գրած է. «Իմ ազնիւ բարեկամիս ու զարհուրելի թշնամիիս»։ Իսկ Պ. Քամպօն գրած է. «Իմ զարհուրելի բարեկամիս ու ազնիւ թշնամիիս»։

ԵՌԵԱԿ ԶԻՆԱԿՑՈՒԹԻՒՆԸ

Աւստրիոյ Նախարարաց Խորհուրդի վերջին նիստին մէջ պատերազմական Նախարարը խախտած նկատելով Եռեակ Զինակցութեան դիրքը, առաջարկած է անմիջական կերպով զօրացնել բանակը, 300.000 զինուոր աւելցնելով, և սահմանագլխի բերդերը ամրացնել։ Հունգարիոյ նախարարապետը և արտաքին գործոց նախարար Պ. Էրէնթալ կը հակառակին այդ տնօրինութեան։

ՆԵՐՔԻՆ ԿԵԱՆՔԸ

ԹՈՒՐՔԵՒԻՏԱԼԱԿԱՆ ՊԱՏԵՐԱԶՄԸ

Ռուսիոյ, Անգլիոյ և Աւստրիոյ-Հունգարիոյ դեսպանները առջի օր արտաքին գործոց նախարարին հետ տեսակցեցան նեղուցներու խնդրին վրայ։ Ռուսական դեսպանը նոր բացատրութիւններ տուաւ նեղուցներու խնդրի մասին, ո և է թիւրիմացութեան տեղի չտալու համար։ Արտաքին գործոց Նախարարը պատասխանեց թէ օսմ. կառավարութիւնը այժմ մտադիր չէ նեղուցներու խնդրին վրայ բանակցելու։ Հետեւաբար առայժմ այդ խնդիրը կրնայ փակուած նկատուիլ։ Կ'ըսուի թէ նեղուցները բանալու ծրագիր չկար արդէն, և տարածայնուած զրոյցները չափազանցութիւն էին պարզապէս։

⁂ Ժէօն Թիւրք կ'ըսէ թէ Բ. Դրան և ռուս կառավարութեան միջեւ համաձայնութիւն մը գոյացած է նեղուցներու խնդրին մասին։ Նախարարաց Խորհուրդի որոշման հետեւանքով, արտաքին գործոց նախարար Ասըմ պէյ ռուսական դեսպանին զեկուցած է թէ Բ. Դուռը չի կրնար ո և է բանակցութիւն կատարել ռուսական մարտանաւերու առջեւ նեղուցներու բացման մասին։ Նախարարը աւելցուցած է թէ թուրք-իտալական պատերազմին առթիւ եթէ նեղուցները փակուին, օսմ. կառավարութիւնը թոյլ պիտի տայ որ Սեւ ծովու առեւտրական նաւերը անցնին նեղուցներէն, որպէս զի ռուս վաճառականութիւնը չվնասուի։ Ռուս կառավարութիւնը հաւանութիւն յայտնած է։

⁂ Սթէֆանի գործակալութիւնը Տրիպոլիէն սա հեռագիրը ստացած է դեկտ. 12 թուով.— Գիշերը բոլորովին հանդարտ անցաւ։ Այսօր իտալական հետազօտիչ մը, որ Այն-Զարայէն դէպի հարաւային արեւմուտք գացած էր, Պիէտրին մէջ երեւան հանեց արաբական փոքր բանակատեղի մը։ Թշնամիին կողմէ վերջերս ձգուած այդ բանակատեղին այրուեցաւ, Կարիանի կարաւաններու ճամբուն երկայնքը 15 քիլոմէթր յառաջանալէ յետոյ, մեր զինուորները ուրիշ բանակատեղի մը հանդիպեցան, ուրկէ տասներկուքի չափ Արաբներ մեր զինուորներուն վրայ կրակ ըրին, առանց վնաս հասցնելու։ Մեր յառաջապահները ցրուեցին զանոնք և բանակատեղին կրակի տուին։ Ուրիշ հետազօտիչ ջոկատներ, որոնք Կարկարէշի, Զանզուրի և Պիրէլլիին ուղղութեամբ յառաջացած էին, ո և է թշնամիի չհանդիպեցան։ Կացութիւնը ո և է փոփոխութիւն չէ կրած Թօպրուքի, Տէրնայի և Պէնկազիի մէջ»։

⁂ Սենթրըլ Նիուզի Տրիպոլիի թղթակիցը կը ծանուցանէ թէ Օսմանցիները կարեւոր յաղթութիւն մը տարած են։ Օսմ. պատերազմիկները Կարիանի մէջ [illegible] Իտալացիները, ծանր կորուստներ պատճառած են անոնց։

⁂ Պատերազմական Նախարարութեան հասած տեղեկութեանց համաձայն, անցեալ երկուշաբթի օսմ. պատերազմիկները Այն-Զարայի մէջ յարձակում գործելով իտալական զինուորներուն վրայ, կատաղի կռիւէ մը յետոյ հոն մղած են թշնամին և ռազմամթերք ու պարէն ձեռք անցուցած են։ Անցեալ կիրակի և երկուշաբթի օրերն ալ, Պէնկազիի մէջ օսմ. զինուորները յարձակում գործած են իտալական յառաջապահներուն վրայ։ Թշնամին անկարգութեամբ նահանջելով քաղաք ապաստանած է։ Իտալացիները մեծ քանակութեամբ զէնք, ռազմամթերք և պարէն ձգած են, մեծ կորուստներ կրելով։ Թուրքերը և Արաբները մեծ քաջութեամբ կռուած են, ռումբերուն դիմագրաւելով և սուիններու միջոցաւ յարձակելով։

⁂ Պէնկազիի օսմ. հրամանատարին կողմէ պատերազմական նախարարութեան հաղորդուած տեղեկագրի մը համաձայն, Իտալացիները տում տում գնդակները կը գործածեն, հակառակ Լահէի պայմանագրութեանց։ Հրամանատար Էտհէմ փաշա կը ծանուցանէ թէ թշնամիէն գրաւուած ռազմամթերքի սնտուկներուն մէջ գտնուած են մեծ քանակութեամբ տում տում գնդակներ և արգիլեալ պայթուցիկ նիւթեր։ Օսմ. հրամանատարը Պոլիս ղրկած է տում տում գնդակները։ Էտհէմ փաշա կ'ըսէ թէ Իտալացիները ճշմարիտ վայրենիներու պէս կը գործեն պատերազմի դաշտին վրայ, մարդկութեան ու քաղաքակրթութեան օրէնքներուն հակառակ վարուելով։ Ուստի օսմ. հրամանատարը կը հրաւիրէ եւրոպացի թղթակիցները օսմ. բանակատեղին երթալու, որպէս զի աչքով տեսնեն թէ ինչ կ'արժէ իտալական քաղաքակրթութիւնը.

⁂ Թան կ'ըսէ թէ Գերմանիոյ կայսրը Պերլինի օսմ. դեսպանին հետ ունեցած վերջին տեսակցութեան միջոցին ցաւ յայտնած է ծովային նախարարին կողմէ Գերմանիոյ մասին եղած յայտարարութեանց համար։ Կայսրը յայտարարած է թէ երբ առիթը ներկայանայ, Գերմանիա ցոյց պիտի տայ թէ Թուրքիա կրնայ յոյս դնել գերման աջակցութեան վրայ։

⁂ Նոյէ Ֆրայէ Բրէսէ կ'ըսէ թէ Իտալիա պատրաստութիւն կը տեսնէ, ի հարկին 24,000 հոգինոց նոր բանակ մը ղրկելու համար Ափր. Տրիպոլիս։ Ասկէ զատ պիտի ղրկուին նշանաձիգներու 3 վաշտ, ամրաշէններու 2 վաշտ, հեծելազօրքի 5 վաշտ, թնդանօթաձիգներու 6 վաշտ, 12 դաշտային թնդանօթ և 12 լեռնային թնդանօթ։ Եթէ պատերազմը վերջանայ իսկ, Իտալիա պիտի ստիպուի երկար ատեն երկու զօրաւոր բանակ պահելու Տրիպոլիի և Պէնկազիի մէջ։

⁂ Տրիպոլիի իտալական արշաւախումբին հրամանատար զօրավար Ֆանէվա որ կը ջանայ թրքական վայրագութիւններուն մասին ապացոյցներ գտնել, իտալական վայրագութիւնները արդարացնելու համար, կը ծանուցանէ թէ Այն-Զարայի մէջ չորս մարդոց աչքեր գամուած գտեր է։

⁂ Իտալական թերթ մը կը ծանուցանէ թէ քանի մը թուրք օդաչուներ Թունուզ հասած են, Ափ. Տրիպոլիս երթալու համար։ Օսմ. գործակալութիւնը կ'ըսէ թէ Թուրքիոյ կողմէ աւստրիացի Պարմէլ օդանաւորդը վարձուած է, որ մօտերս ճամբայ պիտի ելլէ դէպի թրքական բանակատեղին։

⁂ Պատերազմական գերիներու փոխանակութեան մասին՝ Բ. Դրան կարծիքը հաղորդուած է։ Իտալիա գտնուող օսմ. գերիներուն թիւը 36 է, մինչ իտալացի գերիներուն թիւը չորս-հինգ պատիկ աւելի կը կարծուի։ Յայտնի չէ թէ Բ. Դուռը ինչ պատասխան տուած է այդ առաջարկին։

ԿՐԵՏԱԿԱՆ ԽՆԴԻՐԸ

Իտալական աղբիւրէ կը ծանուցուի թէ կրետացի երեսփոխանները ֆրանսական և անգլիական պահականաւերուն հսկողութենէն խուսափելով յաջողած են նաւակ մը նստիլ ու Պիրէոն երթալ։

⁂ Նիուս Վինէր Թակպլաթ կ'ըսէ թէ հելլէն Խորհրդարանը մօտերս պիտի լուծուի, որպէս զի կրետացի երեսփոխանները չմասնակցին նիստերուն։

⁂ Անգլիական զրահաւոր մը Գանտիա հասած է։ Նաւուն հրամանատարը քաղաքապետէն աջակցութիւն խնդրած է, կրետացի երեսփոխաններուն Աթէնք մեկնումը արգիլելու համար։

⁂ Հոնկայէն հասած հեռագիրներ կը ծանուցանեն թէ խիստ ծանրակշիռ կացութիւն մը կը տիրէ կղզիին մէջ։ Աւստրիական Լոյտի շոգենաւերը հրաման ստացած են Կրետէէն ուղեւոր չփոխադրելու Յունաստան։ [illegible] Ժողովին մէջ առաջարկ եղած է գործադիր իշխանութիւնը չճանչնալու։ Կը վախցուի որ այդ պատճառաւ կղզին գրաւուի միջազգային զինուորներու կողմէ։

⁂ Աթէնքէն քաղուած հեռագիր մը կ'ըսէ թէ երկու Իտալացիներ սպաննուած են Ռեթիմոյի մէջ։ Այդ սպանութեան շարժառիթը ստուգուած չէ դեռ։

ԿԱՑՈՒԹԻՒՆԸ ՄԱԿԵԴՈՆԻՈՅ ՄԷՋ

Բ. Դուռ հասած հեռագրի մը համաձայն, Սքիւպի մէջ ձերբակալուած են Իշթիպի եղեռնագործին մասնակցութիւն ունեցող չորս Պուլկարներ։ Տեղական իշխանութիւնները հաստատած են թէ որոնք են Աճինիլի և Տօբրանի եղեռնագործներուն հեղինակները։ Եղեռնագործներու մասին բացուած քննութիւնները աւարտած է և տեղեկագիրը Ներքին գործոց Նախարարութեան ղրկուած է։ Հաստատուած է որ պուլկար յեղափոխական քոմիթէին կողմէ ի գործ դրուած էին այդ եղեռնափորձերը։ Սելանիկի Եէնի-Ասըր թերթը կ'ըսէ թէ Իշթիպի դէպքի մասին բացուած քննութիւնը արդիւնք մը չէ տուած դեռ։ Տեղական իշխանութիւնը ամէն ջանք կ'ընէ, բարեկարգութիւնը ապահովելու համար, սակայն միտքերը չեն հանդարտած տակաւին։

⁂ Սելանիկի Մաքեդոնիա թերթը ստոյգ աղբիւրէ կ'իմանայ թէ Իշթիպի մէջ սպաննուած անձերուն թիւը 400ի կը հասնի, որոնց տասը միայն Իսլամ էին, իսկ մնացեալները Պուլկար։

⁂ Թուրք թերթ մը կը հաւաստէ թէ [illegible] Մակեդոնիոյ մէջ ի գործ դըրուած եղեռնափորձերուն [illegible] լաւ են։ Պուլկարական դեսպանը առջի օր [illegible] տեսակցութիւն մը ունեցած է արտաքին գործոց նախարարին հետ։

⁂ Սոֆիայի համալսարանին ուսանողները Իշթիպի ջարդին առթիւ բողոքի միթինկ մը սարքեր են, որոնց մէջ բոլոր երկիրներու կոչ մը ուղղեր և բողոքեր Մակեդոնիոյ Պուլկարները բնաջինջ ընելու քաղաքականութեան դէմ։

ՓՈՍՏԱՆԵՐՈՒ ՇՈՒՐՋԸ

Սապահ թարգմանելով կը հերքէ այս օրերս շրջած սա զրոյցները թէ պետական պաշտօնատանց մէջ և Գարաքէօյի կամուրջին տակ պօմպա գտնուած ըլլայ։ Կառավարութիւնը ազդու միջոցներ ձեռք առած է, որպէս զի բարեկարգութիւնը չի խանգարուի մայրաքաղաքին մէջ։

ԻԹԹԻՀԱՏԻ ԿՈՒՍԱԿՑՈՒԹԻՒՆԸ

Վերջերս Իթթիհատի խորհրդարանական կուսակցութեան անդամներուն մէկ անուանական ցանկը պատրաստուած էր, որով 147ի կը հասնէր անդամներուն թիւը։ Ասոնցմէ 113ը միայն ստորագրած էին ցանկին վրայ։ Իսկ ստորագրողներէն վեցը յայտարարած են թէ կուսակցութենէն կը հրաժարին այն օրինագծին համար, որ կ'առաջարկէ Սահմանադրութեան 9րդ և 35րդ յօդուածները փոփոխութեան ենթարկել։

ԱՐԵՒԵԼՔԻ ԹԵՐԹՕՆԸ — 214

ԱՊՏԻՒԼ ՀԱՄԻՏ ԵՒ ՇԵՐԼՈՔ ՀՈԼՄՍ

ՀԵՂԻՆԱԿ՝ ԵՐՈՒԱՆԴ ՕՏԵԱՆ

ԵՐՐՈՐԴ ՄԱՍ

ԴԷՊԻ ԱՆԿՈՒՄ

ԵՕԹՆԵՐՈՐԴ ԳԼՈՒԽ

ՆԱԽՐՆԹՕՐԸ

— Կը հասկնամ քու միտքդ, բայց այդպիսի անձնասիրութիւն մը չեմ կրնար ընդունիլ, սրտանց շնորհակալ ըլլալով հանդերձ։

— Եւ ես չեմ կրնար հաւանիլ որ ուրիշ կերպով Սէլամլըքի արարողութեան երթաս։

Սատըք պէյ այնպիսի հաստատ շեշտով մը արտասանած էր այս վերջին խօսքերը որ Սալիհա հանըմ մէկէն լուրջ դէմք մը առաւ և ըսաւ.

— Ուրեմն կատակ չէ՞ս ըներ։

— Բնաւ երբեք։ Եւ արդէն կառքն ալ պատրաստած եմ ու ամէն բան կարգադրած, այնպէս որ մերժումի տեղի չի կայ և սա եւս ըսեմ որ այն պարագային ուր ընդդիմանաս առաջարկութեանս, ես առանձինն պիտի երթամ և գիտես որ երբ որոշում մը տամ ես ալ գրեթէ քեզի չափ հաստատամիտ եմ։

— Այն ատեն կ'ընդունիմ առաջարկդ, պատասխանեց Սալիհա ձեռքը երիտասարդին երկարելով։

Հետեւեալ առտու, ուրբաթ, կէսօրէն ժամ մը առաջ, Շիշլիի տան առջեւ կառք մը կանգ կ'առնէր, երկու ձիով մաքուր զոյգ կառք մը, որուն կառապանը, կատարելապէս ծպտուած մեր Սատըք պէյն էր։

Քիչ ետքը, Սալիհա հանըմ, [illegible] կնոջ տարազով, երեւցաւ պարտէզի դրան առջեւ։

Սատըք պէյ, որ ոտքի կեցած էր, փութաց կառքին դուռը բանալու և զայն ներս հրամցնելու։

— Կարծեմ երկուքս ալ անճանաչելի ենք այս հագուստներով, ըսաւ երիտասարդը իր ընկերուհիին կառքին դուռը գոցելով։

— Այո՛, լաւ ծպտուած, կը դիմենք մահուան, պատասխանեց Սալիհա։

Կառքը ճամբայ ելաւ. բայց որովհետեւ տակաւին կանուխ էր՝ Սատըք Բէրայի ճամբան բռնեց, Ղալաթիոյ կողմէն Պէշիկթաշ երթալու համար։ Իր նպատակն էր Բերա Փալասի առջեւէն անցնելու և եթէ կարելի էր Սէլամլըքի արարողութիւնը տեսնելու գացող զբօսաշրջիկներու կառքերուն խառնուելու, որպէս զի ուշադրութիւն չգրաւէ։

Բարեբախտաբար իր նպատակին հասաւ. ճիշդ օթէլին առջեւ հասած միջոցին տեսաւ որ մէկ քանի Անգլիացիներ կառքերը կը նստէին մեկնելու համար. խելքին իր գնացքը դանդաղեցուց և յաջողեցաւ անոնց հետ խառնուելու և այսպէս հասաւ Եըլտըզի զառիվերը, որուն ամբողջ երկայնքը զինուորներով ծածկուած էր։

Քիչ մը ուշ մնացած ըլլալով, բաւական ետեւները մնացին, այսուհանդերձ իրենց կեցած տեղէն Եըլտըզի պալատը և Համիտիէ մզկիթը որոշապէս կը տեսնէին։

Շատ օտարական կիներ, իրենց դիտակներով զինուած, ելած էին կառապաններու սահմանուած տեղը նստելու, որպէս զի աւելի աղէկ դիտեն տեսարանը։ Սալիհա հանըմ ինքն ալ անոնց օրինակին հետեւեցաւ և ելաւ բազմեցաւ Սատըքի քով, փոքրիկ դիտակ մը ձեռքը բռնած։

Յանկարծ իրարանցում մը տեղի ունեցաւ ձիաւոր զինուորականներուն և թիկնապահներուն մէջ։

Ապտիւլ Համիտ Եըլտըզի պարտէզէն դուրս ելած էր կառքով և կը յառաջանար դէպի մզկիթ։

— Փադիշահըմ չոք եաշա՛, աղաղակը թնդացուց օդը։

Սալիհա յուզումէն երիտասարդին ձեռքը բռնեց և սկսաւ ուժգին սեղմել։

Ապտիւլ Համիտ այդ օրը գոհ և զուարթ դէմք մը ունէր, որ հակապատկեր մը կը կազմէր իր սովորական մռայլ ու չարաշուք կերպարանքին հետ։ Կառքին մէջ բազմած էր հանդարտ ու [illegible] և ձեռքի թեթեւ շարժումով մը կը պատասխանէր իրեն ուղղուած պայմանադրական կեցցէներուն։ Բռնաւորին այս գոհունակութիւնը առանց պատճառի չէր։ Քանի մը օրէ ի վեր աղէկ լուրեր առած էր ամէն կողմէ։ Եէմէնի մէջ ծագած ապստամբութիւնը կարելի եղած էր նուաճել և թերթերը ծանուցած էին թէ՝ «Օգոստափառ վեհապետը Իր կայսերական զինուորական հզօր զօրութենէն պէտք եղածին չափ զինուորներ ղրկած էր պատժելու և նուաճելու այն «չարագործներ»ը, որ ժամանակէ մը ի վեր Եէմէնի կողմերը երեւան ելած էին և որոնք, հակառակ աստուածային հրամաններու, Վեհափառ Սուլթան Ապտիւլ Համիտ Բ.ի դէմ ապստամբութեան ձեռնարկած էին»։ Թերթերը իրենց պատմութիւնը առաջ տանելով կը պատմէին թէ՝ «Շնորհիւ Վեհափառ Սուլթանին, Եէմէնի մէջ անդորրութիւնը և ապահովութիւնը ամէն կողմ հաստատուած էր»։

Միւշիր Շաքիր փաշա, Մէնախա կը գտնուէր, տեղեկագրած էր թէ յուլիս 2ին միւշիր Ահմէտ Ֆէյզի փաշայի հրամանատարութեան տակ գտնուող զինուորական զօրութիւնը մեծ յաջողութիւն ձեռք բերած և յաղթանակը տարած էր։

Ապստամբները ամէն կողմ պարտուած էին և ի վերջոյ «կեցցէ՛ Վեհափառ Սուլթանը» գոչելով հնազանդութիւն յայտնած էին։ Այդ պաշտօնական տեղեկութիւնը կ'աւարտէր սա խօսքերով. «Բարձրեալն Աստուած երկար ու բարեբաստիկ կեանք և ամէն գործի մէջ կատարեալ յաջողութիւն շնորհէ մեր Օգոստափառ Վեհապետին»։

Բայց միայն Եէմէնի նուաճումը չէ որ զուարթ տրամադրութեան մէջ դրած էր չարաշուք բռնաւորը։ Արաբներու ապըստամբութիւնը այնքան չէր շահագրգռեր զինքը որքան Պոլսոյ մէջ եղածները, իր դէմ եղած դաւադրութիւնները։ Եւ ահա՛ ճիշդ այս մասին ալ յաջող լուրեր առած էր։ Իր «խաֆիէ»ները կը ծանուցանէին թէ բոլոր յեղափոխականները խոյս տուած էին Պոլսէն, թէ ո՛չ ոք մնացած էր այժմ մայրաքաղաքին մէջ և թէ Նորին Վեհափառութիւնը կրնար հանգիստ ըլլալ։ Բայց այս լաւատես տեղեկութիւնները տալէ ետքը, չէին մոռցած յիշեցնել որ այդ մաքրագործումը իրենց աչալուրջ հսկողութեան արդիւնքն էր և թէ հարկ էր ամէն վայրկեան այդ հսկողութիւնը շարունակել, որպէս զի Նորին Վեհափառութեան թշնամիները չհամարձակէին կըրկին անդորրութիւնը վրդովել։

Ապտիւլ Համիտ իր ստացած տեղեկութիւններէն այնքա՛ն գոհ մնացած էր որ հրամայած էր անոնց հեղինակներուն մէկ-մէկ դրամական նուէր ընել։

(Շարունակելի)

ԽԱՂԱՂՈՒԹԻՒՆԸ ՊԱԼՔԱՆՆԵՐՈՒ ՄԷՋ

Ռուս կառավարութիւնը Չէթինէի իր դեսպանին պաշտօն յանձնած է Գարատաղի կառավարութեան մօտ դիմումներ ընելու, որպէս զի միջոցներ ձեռք առնուին, խաղաղութիւնը չխանգարելու համար Պալքաններուն մէջ։ Աւստրօ-հունգարական կառավարութիւնն ալ նոյնանման դիմում մը պիտի ընէ։

ԼՐԱԳԻՐՆԵՐՈՒ ԳՐԱՒՈՒՄ

Սէլանիկէն հասած հեռագիր մը կ'ըսէ թէ տեղւոյն ոստիկանութիւնը առջի օր գրաւած է Կ. Պոլսէն Սէլանիկ հասած յունական թերթերը։ Աստրափիի թղթակիցն ալ երկու ժամ վար դրուեր է ոստիկանատան մէջ։

ՔՈԼԵՐԱՆ

Քոլէրայի դէպքերը սկսան աւելնալ։ Առջի օր Պալաթի մէջ երկու կասկածելի դէպքեր պատահեցան։ Բժշկական յանձնախումբ մը ղրկուած է Պալաթ, համաճարակին տարածումը արգիլելու համար։

ՀԱՅ ՊԱՇՏՕՆԱՏԱՐ ՄԸ

Պրիւքսէլի օսմ. դեսպանատան Ա. թարգման անուանուած է արտաքին գործոց նախարարութեան մէջ մասնաւոր քննիչ Տիգրան պէյ Զօյեան։ Այս անուանումը արժանաւոր վարձատրութիւն մըն է հայ երիտասարդ պաշտօնատարին համար, որ գնահատելի ձեռնհասութիւն մը ցոյց տուած է իր վարած պաշտօններուն մէջ։

ՕՐԹԱՔԷՕՅՑԻՆԵՐՈՒՆ ԳԱՆԳԱՏԸ

Բազմաթիւ Օրթաքէօյցիներ երէկ խմբագրութեանս դիմելով խնդրեցին որ Թրամուէյի Ընկերութեան ուշադրութիւնը հրաւիրենք սա կէտերուն վրայ։ Այդ թաղեցիները մեզի գանգատ յայտնեցին թէ Ղալաթիայէն Օրթաքէօյ Թրամուէյի գիշերային երթեւեկութիւն չկայ, մինչ Պէշիկթաշի համար մինչեւ կէս գիշեր երթեւեկութիւն կը կատարուի։ Այդ պատճառաւ բազմաթիւ Օրթաքէօյցիներ, որոնք ստիպուած են ուշ ատեն մեկնիլ իրենց գործատեղիներէն, օրերը կարճ ըլլալուն, կը ստիպուին Պէշիկթաշէն Օրթաքէօյ կառքով, ձիով կամ հետիոտն երթալ, քանի որ Ղալաթիայէն ժամը 7ին (Ը. Ե.) կը մեկնի Օրթաքէօյ գացող վերջին թրամուէյը։ Օրթաքէօյցիները իրաւամբ գիտել տուին թէ ինչո՞ւ համար Թրամուէյի Ընկերութիւնը կը զլանայ Օրթաքէօյ ինկերուն ալ ընծայել այն դիւրութիւնը, զոր Պէշիկթաշցիները կը վայելեն։ Բուն ձմեռը մէկ քանի շաբաթէն կը սկսի, և այն ատեն ուշ մնացող Օրթաքէօյցիները դժուարութեանց պիտի մատնուին Պէշիկթաշէն մինչեւ Օրթաքէօյ երթալու համար։ Չմոռնանք յիշեցնելու որ Մարտ 31ի ռէաքսիոնէրական շարժումէն առաջ, Թրամուէյի Ընկերութիւնը մինչեւ Օրթաքէօյ գիշերային երթեւեկ հաստատած էր, բայց պաշարման վիճակ յայտարարուելէն յետոյ, դադրեցուցած էր այդ երթեւեկը։ Շատ չանցած, այդ երթեւեկը վերահաստատուած էր, բայց մինչեւ Պէշիկթաշ։ Չենք գիտեր թէ ինչո՞ւ այդ կարգադրութիւնը եղած էր ի վնաս Օրթաքէօյցիներուն։ Հետեւաբար Օրթաքէօյցիները կը խնդրեն որ Օրթաքէօյի համար ալ գիշերային երթեւեկ հաստատուի, դիւրութիւն ընծայելու համար տեղւոյն ժողովրդեան, որ ի վնաս իր գործին կը ստիպուի կանուխ մեկնելու և վերջին թրամուէյը փախցուցած պարագային՝ դժուարութեանց կը մատնուի։ Օրթաքէօյցիները մեզի յայտարարեցին որ եթէ այս տողերը նկատառութեան չառնուին, բազմաստորագիր խնդրագիր մը պիտի ներկայացնեն ընկերութեան, կարգադրութիւն մը պահանջելու համար։ Կը յուսանք որ Թրամուէյի Ընկերութիւնը նկատի առնելով այդ թաղեցիներուն գանգատը, մօտ ատենէն գոհացում պիտի տայ անոնց պահանջումին, քանի որ Ընկերութեան նպատակն է ամէն թաղերու ժողովրդեան դիւրութիւն ընծայել հաւասարապէս։

ՓԱՍԱՓՕՐՆԵՐԸ

Օտար երկիրներէ կառախումբով մայրաքաղաքս հասնող ուղեւորներու անցագիրները Սիրքէճի ժամանելէն յետոյ կը քննուէին, ինչ որ յոգնութիւն կը պատճառէր։ Ուստի որոշուած է որ այսուհետեւ կառախումբերու մէջ գտնուող շրջուն ոստիկաններուն կողմէ քննուին այդ անցագիրները։

ԴԱՍԱԽՕՍՈՒԹԻՒՆ

Կ. Պոլսոյ կանանց ակումբին նախաձեռնութեամբ հայ կանանց համար կազմակերպուած առողջապահական բանախօսութեանց երրորդը տեղի պիտի ունենայ այսօր 1 դեկտ. ժամը 3ին, Հաճօբուլօ բասաժ Քէլլէրի սրահը։ Պիտի բանախօսէ Տքթ. Վահրամ էֆ. Թորգոմեան, նիւթ ունենալով «Անձնական Առողջապահութիւնը»։ Մուտքը ձրի է։

ԹԷՐԱՊԻՈՅ
ԱՆԳԼ. ԴԵՍՊԱՆԱՏՈՒՆԸ
ԱՅՐԱԾ

Առջի գիշեր ժամը 6ին հրդեհ ծագելով Թէրափիայի անգլիական դեսպանատան մէջ, շէնքին գլխաւոր մասը հրոյ ճարակ եղաւ։ Դեսպանատան մէջ կը գտնուէին խուցին պահապանը, կինը և իր զաւակները։ Առաջին անգամ պահապանին կինը նշմարած է հրդեհը, որ շէնքին երկրորդ յարկէն ծագած էր։ Կինը պոռալով վար իջաւ։ Մօտակայ դեսպանատան պահապանը և պարտիզպանը կնոջ աղաղակները լսելով օգնութեան հասան։ Բիրէճ Պուրնի պատականոցին իմաց տրուելով, ջրհանկիները հրդեհին վայրը փութացին։ Շիրքէթի շոգենաւով մը հրշէջ գունդ մը և Վոսփորի գիւղերէն ջրհանկիրներու խումբեր հասան։ Սակայն հրդեհը արագօրէն կը ծաւալէր ու ամէն ջանք անօգուտ կը դառնար։ Այդ միջոցին փչող սաստիկ հովը կ'արծարծէր հրդեհը, մանաւանդ որ շէնքը փայտաշէն էր ու հովուն դիմաց կը գտնուէր։ Պէօյիւք Տէրէի առջեւ խարսխած Շիրքէթի երկու շոգենաւեր ալ օգնութեան հասան, թէեւ քիչ մը ուշ։ Պատերազմական նախարարը հրդեհին լուրը առնելուն պէս ամէն կողմ հրաման ղրկեց, օգնութիւն փութացնելու համար։ Անգլիական դեսպանը հրդեհին լուրը իմանալուն պէս, առաջին թարգմանը և քանի մը պաշտօնեաներ ղրկեց, որոնք օթօմոպիլով Թէրափիա գացին։ Սուլթանը թիկնապահ մը ղրկեց հրդեհին վայրը և իր ցաւակցութիւնը յայտնել տուաւ անգլիական դեսպանին։ Վարչապետը նոյնպէս իր ցաւակցութիւնը յայտնեց պաշտօնեայի մը միջոցաւ։ Դեսպանատան կարասիներուն և հին պաշտօնաթուղթերուն մէկ մասը միայն կարելի եղաւ ազատել։ Ֆրանսական դեսպանատունը, որ մօտը կը գտնուէր, ձեռք առնուած միջոցներուն շնորհիւ, ազատեցաւ բոցերու ճարակ ըլլալէ։ Դեսպանատունը 50 տարի առաջ շինուած էր Շալէի ձեւով և երկու յարկէ կը բաղկանար։ Դեսպանատունը 50,000 ոսկի ապահովագրուած էր։ Դեսպանը երէկ առտու այցելեց հրդեհին վայրը։ Հրդեհին ծագման պատճառը անյայտ մնացած է և Լ. Հէրըլտ զարմանք կը յայտնէ թէ ինչպէս կրակ ելած է դեսպանատան մէջ, որ երկու ամիսէ ի վեր անբնակ կը մնար։ Սակայն Սթամպուլ կը հաւատայ թէ արկածի արդիւնք է։

ԱԶԳԱՅԻՆ ԿԵԱՆՔԸ

ԵԿԵՂԵՑ. ԵՐԵՍՓՈԽԱՆԻ ԸՆՏՐՈՒԹԻՒՆ

Պոլսոյ եկեղեցականներէն կազմուած Համագումար ժողովը երէկ նիստ գումարեց պատրիարքարանի մէջ, ընտրելու համար եկեղեց. երեսփոխան մը, դադարեալ Տիրայր վրդ. Մարգարեանի տեղ։ Հրաւիրագիր ղրկուած էր 112 եկեղեցականներու, որոնցմէ 44ը նամակով և 24 ալ անձամբ պատասխանած էին։ Քուէարկութեան ձեռնարկուելով հետեւեալ արդիւնքը ձեռք բերուեցաւ. Սահակ վր. Օտապաշեան 14 քուէ, Վահրամ եպիսկ. Մանկունի 11 քուէ, Վահան վրդ. Յակոբեան՝ 9 և Խոսրով վրդ. Պէհրիկեան՝ 8 քուէ ստացան։ Քուէներ ցրուած ըլլալով, համեմատականին հասցին Օտապաշեան վրդ. և Մանկունի եպս., որոնց վրայ նոր քուէարկութիւն պիտի կատարուի յառաջիկայ հինգշաբթի։

ԹԻՖԼԻԶԻ ՀԱՅ ԳՐԱԳԷՏԻ ՄԸ ԴԱՏԸ

«Մշակ»ի մէջ կը կարդանք.— Թիֆլիսի նահանգական դատարանի 2րդ քրէական բաժնում նշանակուած էր հայ գրող Սարգիս Մուբայաճեանի (Ատրպետի) սկսած դատը Համբարձում Նոհրատեանի դէմ զրպարտութեան համար։ Ատրպետի կողմից իբրեւ մասնաւոր ամբաստանիչ պաշտպանում էր երդ. հաւատարմատար Սենեքերիմ Արծրունին, իսկ Նոհրատեանի պաշտպանն էր երդ. հաւատարմատար Տ. Յովհաննիսեան։ Խնդիրը հետեւեալն է։ Կարսի բնակիչ Սարգիս Մուբայաճեանի փաստաբանը Թիֆլիսի դատարանին ներկայացրած բողոքի մէջ գրում է հետեւեալը.

«Ներկայ տարւոյ «Մշակ» լրագրի թիւ 83ի մէջ զետեղուած է Իրօ ստորագրութեամբ մի թղթակցութիւն Թաւրիզից «Նամակներ Պարսկաստանից» վերնագրով եւ այդ բովանդակութեամբ, որով կանուանարկէր Պ. Սարգիս Մուբայաճեանին։ Այդպիսով Հ. Նոհրատեանը անուանելով իմ պաշտպանեալին գրող կողոպտիչ եւ այլն եւ հրապարակօրէն յայտարարելով Իրօ ծածկանունով Թաւրիզից թղթակցութեան ճշդութիւնը, իր վրա է ընդունում եւ այդ թղթակցութեան ամբողջ պատասխանատուութիւնը։ Սակայն որովհետեւ «Մշակ»ի մէջ Իրօի հաղորդած պատմուածքը զրպարտութիւն է, որովհետեւ իմ պաշտպանեալը որ եւ է մի Շէյխ Իբրահիմի հետ նրա գիւղերի առնելու ոչ մի պայմանագրութեան մէջ չէ մտել, երբէք նրան իր չէ տուել հաւատարմաթուղթ որ եւ է գործերի պաշտպանութեան համար, նրանից ոչ մի բան չէ ձեռք բերել, եւ որովհետեւ Հ. Նոհրատեանի հաղորդած փաստերը խայտառակում են պատիւը եւ բարի համբաւը իմ պաշտպանեալի, ոչ միայն իբրեւ անշահասէր հասարակական գործչի, այլեւ իբրեւ յայտնի հայ գրողի, ուստի պատիւ ունեմ խնդրել Պ. Քննիչ, ենթարկել քրէական պատասխանատուութեան Հ. Նոհրատեանին վերագրելով նրան պատժագրքի 1535րդ յօդուածով»։ Այս գանգատի հիման վրայ Հ. Նոհրատեանը ենթարկվեց դատի՝ զրպարտութեան համար։ Քննութեան ընթացքում, Նոհրատեանի խնդիրքով, քննիչը իբրեւ վկաների, գրաւոր հարցափորձի էր ենթարկել Թաւրիզի Ռուսաց ընդհանուր հիւպատոսին եւ այլ անձանց, որոնք եւ գրաւորապէս հաղորդել են իրանց տեղեկութիւնները Ատրպետի մասին։ Նոյեմբերի 17ին, գործի քննութիւնից առաջ, Նոհրատեանի պաշտպան Տ. Յովհաննիսեանը դարձնելով դատարանի ուշադրութիւնը այն հանգամանքի վրայ որ, հակառակ իր խնդրանաց, դատարանը չէ կանչել մօտ 10 վկաների, որոնց թւում եւ շէյխ Իբրահիմին, որպիսի վկաների ցուցմունքը կ'ապացուցանէ, որ ամբաստանեալ Նոհրատեանը գրել է իր յօդուածը բարեխղճօրէն, ունենալով հիմունք վերագրելու Ատրպետին անուանարկիչ վարմունք, միջնորդեց յետաձգել գործը եւ կանչել այդ վկաներին։ Ատրպետի փաստաբան Ս. Արծրունին խնդրեց մերժել ամբաստանեալի պաշտպանի միջնորդութիւնը։ Սակայն դատարանը որոշեց յարգել այդ խնդիրքը եւ յետաձգել գործի քննութիւնը՝ վկաներին կանչելու համար Թաւրիզից։»

ՀԱՐՍՆԻՔ

Անցեալ երկուշաբթի ցորեկ, Վերին Վոսփոր, Եէնիմահալլէ, Տ. Յակոբեանց բնակարանին մէջ տեղի ունեցաւ Կարապետ էֆ. Տ. Յակոբեանի պսակադրութիւնը Օր. Սաթենիկ Զարփհանէլեանի հետ, երկու կողմի ազգականներու և բարեկամներու ներկայութեան։ Այս առթիւ հարսը բազմաթիւ նուէրներ ստացաւ։ Նորապսակ ամոլին շնորհաւորական հեռագրեր ու քարտեր ուղղուած էին զանազան կողմերէ։ Այս ուրախ առթիւ մեր ջերմագին շնորհաւորութիւնները կը յայտնենք, երջանկութիւն մաղթելով նորապսակ ամոլին։

ՎԵՐՋԻՆ ԺԱՄ

ԽՈՐՀՐԴԱՐԱՆԸ ՊԻՏԻ ԼՈՒԾՈՒԻ

Մօնինկփօսթի ըսածին նայելով կարգ մը իթթիհատական երեսփոխաններ յայտարարած են թէ Խորհրդարանը առաւելն քանի օրէն պիտի լուծուի։

ՆՈՐ ԾԵՐԱԿՈՒՏԱԿԱՆՆԵՐ

Զրոյց կը շրջի թէ 23 նոր ծերակուտականներ պիտի անուանուին, և արդէն իսկ եօթը ծերակուտականներ անուանուած են։

ԻՏԱԼԱՑԻՆԵՐԸ ԶԷՆՔ ԿԸ ՀԱՆԵՆ ԱԼՊԱՆԻՈՅ ԾՈՎԵԶԵՐՔԸ

Իտալացիներու կողմէ մեծաքանակ ռազմամթերք և զէնք հանուած են Ալպանիոյ ծովեզերեայ քաղաքներ։

ԻՏԱԼԱԿԱՆ ՆԱՒԱՏՈՐՄԸ

Իմրոզ կղզիին ջուրերը երեք հատ իտալական մարտանաւեր տեսնուած են։ Աւելի հեռուն ալ լուսարձակներու ցոլքեր նշմարուած են։ Կ'ենթադրուի թէ թշնամի ուրիշ մարտանաւեր ալ գտնուած ըլլան այդ կողմերը։

ՎԱՐՉԱՊԵՏԸ

Վարչապետը ակռայի ջղացաւութիւն ունենալով երէկ ալ Բ. Դուռ չգնաց։ Ներքին գործոց նախարարը եպարքոսին բնակարանը երթալով տեսակցեցաւ։

ԻՏԱԼԱԿԱՆ ՊԱՐՏՈՒԹԻՒՆՆԵՐ

Ներքին գործոց նախարարութեան հասած հեռագիր մը կը ծանուցանէ թէ բուռն կռիւ մը մղուած է Պէնկազիի շրջականները։ Իտալացիները մեծ կորուստներ կրելով կատարեալ պարտութեան մատնուած են։

ԵԷՄԷՆԻ ՄԷՋ ՅԱՂԹՈՒԹԻՒՆ

Մէքքէի Էմիր Մէհմէտ Ալի փաշա երէկ Ներքին գործոց նախարարութեան ուղղած մէկ հեռագրով կ'ըսէ թէ գնդապետ Հայտար պէյ իր զինուորական ոյժով Միխային մտած է։

ՊԱՇԱՐՄԱՆ ՎԻՃԱԿԸ ՄԱԿԵԴՈՆԻՈՅ ՄԷՋ

Իշթիպի, Քէօբրիւլիի և շրջականներու մէջ հաստատուելիք պաշարման վիճակին կայս. իրատէն ելաւ երէկ։

ԿՐԵՏԱԿԱՆ ԽՆԴԻՐԸ

Հանեայէն կը հեռագրեն թէ անգլիական հիւպատոսը գործադիր իշխանութեան բողոքած է Իսլամի մը սպանութեան համար։

ԱՅՐԱԾ ԴԵՍՊԱՆԱՏՈՒՆԸ

Թէրճիմանը Հագիգաթ կ'ըսէ թէ ապահովագրական անգլ. ընկերութեան մը յայտարարութեան համաձայն, Թէրափիայի այրած անգլիական դեսպանատունը չէր ապահովագրուած։

ԸՆԴՀԱՐՈՒՄ

Սթանքէօյի (Արշիփեղագոս) Իսլամ Կրետացի գաղթականները ոստիկան-զինուորներու հետ ընդհարում մը ունենալով երկու կողմէն 7 անձեր վիրաւորուած են, որոնցմէ 3ը ոստիկան-զինուորներ են։

ԳԱՐԱՏԱՂԻ ԹԱԳԱՒՈՐԸ ՊՈԼԻՍ ԿՈՒԳԱՅ

Մօտերս Գարատաղի թագաւորը մայրաքաղաքս պիտի գայ, Սուլթանին այցելութիւն տալու համար։

ԼՈՅՍ ՏԵՍԱՒ

ԺԱՄԱՆԱԿԱԿԻՑ ՀԱՅ ՎԻՊԱԳՐՈՒԹԵԱՆ
ԱՄԵՆԷՆ ՇԱՀԵԿԱՆ ԳԼՈՒԽ ԳՈՐԾՈՑԸ
ԱՊՏԻՒԼ ՀԱՄԻՏ
ԵՒ
ՇԵՐԼՕՔ ՀՈԼՄՍ
ՊԱՏՄԱԿԱՆ ՎԷՊԻՆ Բ. ՀԱՏՈՐԸ

ՀԵՂԻՆԱԿ
ԵՐՈՒԱՆԴ ՕՏԵԱՆ

Կը վաճառուի բոլոր գրավաճառներուն, ծանօթ ծխավաճառներուն և լրագրավաճառներուն քով։ Գին՝ 6 ղրշ.։

Երրորդ և վերջին հատորը մամուլի յանձնուած է։

ԼԻՄՕՆՃԵԱՆ ԴԵՂԱՐԱՆ

Բերայի մեծ փողոցին վրայ եւ Միսք փողոցին անկիւնը հաստատուած՝ ԼԻՄՕՆՃԵԱՆ համբաւաւոր դեղարանը այս անգամ ձմեռուան եղանակին առթիւ ուղղակի Նորվէկեան թարմ եւ հարազատ Մօրիւի ձկան լեարդի իւղ մեծաքանակ բերել տուած ըլլալով մասնաւոր շիշերու մէջ՝ դիւրամատչելի գիներով ի վաճառ հանած է։ Նաեւ բաց առաջնոյն Ֆրանսական եւ Անգլիական զուտ եւ առաջնակարգ դեղերու մթերք մը՝ զոր բազմաթիւ յաճախորդներուն կը մատակարարէ անմրցելի կերպով աժան գիներով։ Թէ Եւրոպայի մէջ պատրաստուած եւ թէ պատուարժան բժիշկներուն կողմէ մասնաւորապէս յանձնարարուած, ներարկութեանց յատուկ շիճաջուրեր անփուլներու մէջ եւ օրօգլավով ամլացեալ այլազան ներարկուելիք դեղեր կը ծախուին դեղարանին մէջ։ Մօրբի, արդուզարդի յատուկ եւ առողջապահիկ օճառներ անուշահոտութիւններ զոյգ քրեմներ, ակռայի այլազան անվնաս փոշիներ, երփնաջուրեր ինչպէս նաեւ մազերու առատութեան եւ գեղեցկութեան համար մասնաւորապէս պատրաստուած դեղեր բերել տրուած են, գոհացնելու համար յաճախորդները։

6—10

ՕՐԱՑՈՅՑ
Ս. ՓՐԿԻՉԵԱՆ ԱԶԳԱՅԻՆ ՀԻՒԱՆԴԱՆՈՑԻ
1912 ՏԱՐՒՈՅ

Լոյս տեսաւ Յ. Մատթէոսեան մաքուր տպագրութեամբ 1912 տարւոյ ՕՐԱՑՈՅՑը, որ իբր յաւելուած, կը պարունակէ իր մէջ Ազգ. Հիւանդանոցի համառօտ պատմութիւնը, ինչպէս և սոյն Հաստատութեան ընդհանուր մատակարարութեան վրայ շահեկան ծանօթութիւններ, և կը բովանդակէ Ազգ. Հիւանդանոցին անցեալ 1910 տարուան հաշուեկշիռը և ծախքերուն հաշուեցոյցը, ինչպէս և 1911 յունվար 1ի ընդհանուր վիճակը։

1912 տարւոյ սոյն օրացոյցէն գնելով, պատ. ազգայինք կարեւոր ծառայութիւններ կը մատուցանեն ի մասին ազգ. բարեգործական այն միակ Հաստատութեան, որուն գոյութիւնը գլխաւորապէս Ազգն է որ կ'ապահովէ իր նուէրներովը և ի նպաստ այն Հաստատութեան հրատարակուած օրացոյցն տարուէ տարի աւելի գնելով։

Կեդրոնատեղին է Հիւանդանոցի գրասենեակը, ի Մեծ Նոր խան։ Կը գտնուի նաեւ ամէն գրավաճառներու քով։

ԳԻՆ 50 ՓԱՐԱ

5—2

ՏԻԿԻՆ ԱՐՄԱՆՏ ՖԼՕՃԷ
ԲԱՐԻԶԵԱՆ ԴԵՐՁԱԿՈՒՀԻ
405, Բերա, Մեծ փողոց, 405
Վարի Եօն վաճառատան դիմաց

Տիկին Արմանտ Ֆլօճէ մայրաքաղաքիս կիներուն կը ծանուցանէ թէ եղանակին բոլոր նորաձեւ ապրանքները ստացած է։ Բարիզի լաւագոյն վաճառատուններէն էկոլէն հետ կնքած համաձայնութեամբ կրնայ ֆուրիւմ-բայեօններ հայթայթել վեց ոսկիի անմրցելի գնով։ Մեծ մթերք հացկերոյթի և պարահանդէսի շրջազգեստներու։

Ամէն պարագայի մէջ պէտք չէ որ և է զգեստ կարել տալ առանց սնգոյրանի և լանջապանի (սութիէն-կորս), որոնք ֆուրիւմ-բայեօ շինութեան համար անհրաժեշտ են։ Ամէն ձեւով պատրաստուած գեղեցիկ պլուզներ ալ կը ծախուին։

ՎԱՐՁՈՒ

Օրթաքէօյ, գեղատեսիլ դիրքի մը վրայ կառուցուած ընդարձակ տան մը մէջ վարձու կը տրուին մէկ կամ երկու հանգստաւէտ սենեակ։ Առողջարար օդ և ծովահայեաց տեսարան։ Դիմել Արեւելքի։

ՀԵՐԷՔԷԻ ԿԱՅՍ. ԳՈՐԾԱՐԱՆԻՆ
ԱՐՏԱԴՐՈՒԹԻՒՆՆԵՐԸ
ԱՆՕՐԻՆԱԿ ՎԱՃԱՌՈՒՄ
5000 ԿՏՈՐ

Հերէքէի կայս. գործարանին մթերանոցին մէջ կը գտնուին 5000է աւելի կտորներ, մէկ արշինէն քսանըհինգ արշին մետաքսէ կերպասներ և հազարումէկ տեսակ ապրանքներ, ինչպէս զգեստցու, պլուզցու, տղոց զգեստցու, ճաքէթցու, խորգացու, մետաքսէ գորգեր, սէճճատէներ, փողկապներ, մետաքսէ թաշկինակներ, գլխու ծածկոյթներ, մետաքսէ գուլպաներ, բաճկոնցուներ, շալեր, ծածկոյթներ, ծածկոյթի կերպասներ, կահաւորման կերպասներ, գորգեր և ուրիշ բազմաթիւ առարկաներ։ Ասոնք հարիւրին յիսուն ու մինչեւ իսկ ութսուն իրական զեղչով պիտի ծախուին քիչ ատենի մէջ։ Հերէքէի հանրահռչակ կերպասներուն ազնուութիւնը գովել աւելորդ պիտի ըլլայ։ Միայն ժողովրդեան կը յանձնարարենք՝ օգտուիլ ներկայացած առիթէն։ Առարկաներուն վրայ դրուած էթիքէթներէն կը հասկցուի որ եղած զեղչը իրական է։ Վաճառումը սկսած է արդէն Նոր Նամազգահ մօտ գտնուող Հերէքէի կայս. գործարանի կեդր. մթերանոցին մէջ։

5—15

ՕՍՄ. ՎԻՃԱԿԱՀԱՆՈՒԹԻՒՆ

6—25

ՀԻՆԳԵՐՈՐԴԻ ՍԵՐԻ ՏՈՄՍԱԿՆԵՐԸ ԿԸ ԾԱԽՈՒԻ

Սոյն վիճակահանութիւնը, որ առանց ցեղի եւ կրօնքի խտրութեան բոլոր վարժարաններուն ի նպաստ սարքուած է հայրենասիրական նպատակով մը, միեւնոյն ատեն օգտակար կ'ըլլայ վիճակահանութեան տոմսակ գնողներուն։ Առաջին անգամն է որ մեր երկրին մէջ այս կարգի ազգային վիճակահանութիւն մը կազմակերպուած է, ուրկէ դպրոցները ուղղակի կերպով կ'օգտուին և պարգեւներէն ալ օսմ. անհատները կը նպաստաւորուին։ Ամբողջ Օսմանցիները պէտք է հայրենասիրական պարտք մը նկատեն գնելու մասնակցիլ այդ վիճակահանութեան։ Տոմսակներուն թիւը 28,000 է, որոնց կէսը՝ 1400ը զանազան պարգեւներ կը շահի։ Մարդս մէկէն ի մէկ հարստացնող պարգեւներ ունի սոյն վիճակահանութիւնը, ինչպէս 1,500,000 ղրշ., 1,400,000, 1,200,000, 1,000,000, 300,000, 100,000 և ասոնցմէ ուրիշ շատ մը պարգեւներ ալ կան։ Հակառակ այսքան մեծ պարգեւներու, տոմսակներուն գինը սուղ չէ. կէսը՝ 2 մէճիտիէ, մէկ քառորդը՝ 1 մէճիտիէ, մէկ ութերորդը՝ 10 ղրուշ։ Ճամբորդներու, պաշտօնով ասդին անդին գացող ու ամէն ատեն մասնաւոր ըլլալով տոմսակ փոխել չուզողներուն դիւրութիւններ կ'ընծայուին։ Այդ կարգի անձերուն տարեկան տոմսակներ կը տրուին, որով անոնք տասնըհինգ վիճակահանութեանց ալ կրնան մասնակցիլ. տարեկան տոմսակներուն գինն է, կէսը՝ 14 մէճիտիէ, քառորդը՝ 7 մէճիտիէ և մէկ ութերորդը՝ 15 ղր.։ Տոմսակներու վաճառման կեդրոնատեղին է կամուրջին գլուխը, Վալիտէ խան, ընկերութեան տեսչութեան քով թիւ 15, Տէվլիթաս և Վանթուրա պանքան։ Յիշեալ տոմսակները Պոլսոյ, Ղալաթիոյ և Վերին Վոսփորի բոլոր լումայափոխներուն քով կը ծախուին։ Իզմիրի մէջ կը ծախուին Պէհարիէ փողոցը Մորասխայի Էջվի պանքային և Օսմ. Կայս. Պանքային մասնաճիւղին տակ գտնուող Երլուղի Ֆէյլաանէի մէջ Պէնիամին Տէվլիթասի կողմէ։

ԱՐԱՄ ԳՈՒՅՈՒՄՃԵԱՆ
ՄՈՒՇՏԱԿԻ ՄԵԾ ՎԱՃԱՌԱՏՈՒՆ
ՄԱՀՄՈՒՏ ՓԱՇԱ ՔԻՒՐՔՃԻ ԽԱՆ, 1-5

Արանց և կանանց համար ամէն կարգի և ամէն տեսակ մուշտակներ, Մանշօն և Պօա, վերջին նորաձեւութեամբ հաստատուած։

Այցելութիւն մը կը բաւէ յարգելի յաճախորդներու [illegible] համար։

[illegible] ՎԱՃԱՌՈՒՄ
ՈՐՈՇ ԳԻՆ

ՔՈՒՐԹԷՍԻ ԵՂԲԱՐՔ
ԿԱՐԱՍԻՆԵՐՈՒ
ՄԵԾ ՄԹԵՐԱՆՈՑ ԵՒ ԳՈՐԾԱՐԱՆ
4, Բերա, Թիւնէլի դիմաց, 4

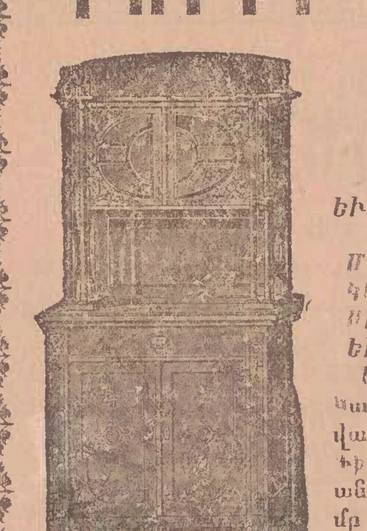

ԵՒՐՈՊԱԿԱՆ ԵՒ ՏԵՂԱԿԱՆ
ԿԱՐԱՍԻՆԵՐՈՒ ՇՔԵՂ
[illegible]
ՍԵՂԱՆՆԵՐ ԵՒ ԱԹՈՌՆԵՐ
[illegible]
56—59

10,000 ՂՐՇ. ՊԱՐԳԵՒ

Այն անձին որ կարենայ հաստատել թէ Օսման Զատէ [illegible]

Կ. Պոլիս, [illegible]

30

ՄԷՀՄԷՏ ՌԻՖԱԹ
ԱՏԱՄՆԱԲՈՅԺ

Բարեփի ատամնաբուժական [illegible]

ԱՌՏՆԻՆ ՃԵՐՄ ԿԵՂԷՆՆԵՐ

Սաւան, Բարձի երես, Ծածկոց, Անձեռոց, Ձեռքի սրբիչ, Ջնջան անկողնի, Պիւքէի կարնիթիւրներ, Մատապօլամ, խաամ. Ալզասի կտաւ ,եւլն. եւլն.

ԼԱԶԱՐՈ ՖՐԱՆԳՕ ԵՒ ՈՐԴԻ

Կեդրոնատեղի՝ Պոլիս, Ֆինճանճըլար Եօգուշու, թիւ 31, 33, 35 եւ 37

Մասնաճիւղեր՝ Բերա, Բասաժ տ'Անաթօլի, Ղալաթիա Եէնի Ճամի, թիւ 14, Պոլիս՝ Սուլթան Համամ, թիւ 3

9—18 ՄԱՍՆԱՒՈՐ ՍՊԱՍԱՐԿՈՒԹԻՒՆ ԳԱՒԱՌՆԵՐՈՒ ՀԱՄԱՐ. ՆՄՈՒՇՆԵՐ ԿԸ ՂՐԿՈՒԻՆ ԽՆԴՐԱՆՔԻ ՎՐԱՅ

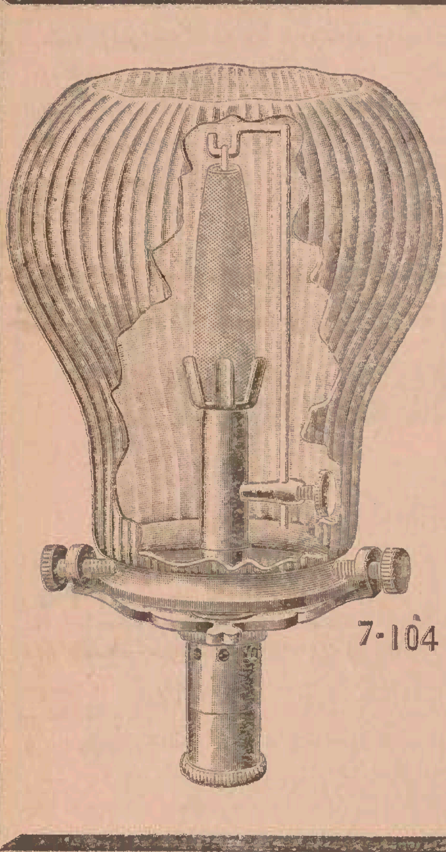

اسه‌تیلن تنویراتی؛ عمومی تجارتخانه‌سی

غلطه‌ده هزارن سوقاغنده نومرو ۷

پارسده قلیشی بولوارنده (اوفیسی سانترال داسه‌تیلن) نام تجارتخانه‌نك اجنته‌سی.

مغازه‌من شهرلر، اوتللر، قهوه‌لر، صیفیه‌لر، خانه‌لر، فابریقه‌لر، استاسیونلر، واپور اسکله‌لری، اپارتمانلر، مکتبلر، چفتلکلر وسائر مؤسسا تك اسه‌تیلن غازی ایله تنویرینی درعهده ایدر.

الك مشهور ومکمل هواغازی لامبه‌لری اعمال ایدن فابریقه‌لرك یکانه وکیلیدر.

اسه‌تیلن تنویراتی: هواغازی پترول والکتریق ضیالرندن دها اعلا ودها زیاده تهلکه‌سزدر.

مغازه‌مزی برکره زیارت ایتمك بیاناتمزك صحتنی اثباته کافیدر.

ԱՍԵԹԻԼԷՆԻ ԼՈՒՍԱՒՈՐՈՒԹԵԱՆ
ԸՆԴՀ. ՎԱՃԱՌԱՏԵՂԻ
Ղալաթիա, Հէզարէն փողոց, թիւ 7
Բարիզ, Պուլվար Գլիշի, օֆիս Սանթրալ տ'Ասեթիլէնի Ներկայացուցիչը

Սոյն վաճառատունը ասէթիլէն կազով լուսաւորութիւն կը հաստատէ քաղաքներու, օթէլներու, սրճարաններու, ամարանոցներու, տուներու, գործարաններու, կայարաններու, նաւամատոյցներու, աբարթըմաններու, դպրոցներու, ագարակներու և ուրիշ ամէն կարգի շէնքերու մէջ։

Օդային կազի ամէնէն համբաւաւոր գործարաններուն միակ ներկայացուցիչն է։

Ասէթիլէնով լուսաւորութիւնը օդային կազէն, քարիւղէն և ելեկտրական լոյսէն նուազ վտանգաւոր է։

Կը բաւէ անգամ մը մեր վաճառատունը այցելել, համոզում գոյացնելու համար։

7-104

ԽՏԻՎԻԷԼ ՄԷՅԼԱՅՆ

ՇԱԲԱԹԱԿԱՆ ԱՐԱԳ ԵՐԹԵՒԵԿ
Կ. ՊՈԼՍՈՅ ՓԻՐԷՈՆԻ և ԱՂԵՔՍԱՆԴՐԻՈՅ ՄԻՋԵՒ. ԵԼԵԿՏՐ. ԼՈՒՍԱՒՈՐՈՒԹԻՒՆ

Առաջնակարգ ճաշ.— Սեղանի գինին ձրի

«Սախարիէ» շոգենաւը, նաւապետ Ֆինտլէյ, կը հասնի Աղեքսանդրիայէն երկուշաբթի օր ցերեկ. 18ին և պիտի մեկնի երեքշաբթի ցերեկ. 19ին երեկոյեան ժամը 3ին դէպի Աղեքսանդրիա, հանդիպելով Իզմիր և Պիրէօն։

ՍՈՒՐԻՈՅ ԳԻԾ

«Ասուան» շոգենաւը, նաւապետ Վաթշոքի, 1911 դեկտ. 20ին հինգշաբթի օր Սուրիոյ եզերքէն հասնելով, դեկտ. 23ին շաբաթ օրը կը մեկնի դէպի Կէլիպօլու, Տարտանէլ, Միտիլլի, Իզմիր, Քիոս, Հռոդոս, Մէրսին, Աղեքսանդրիա, Թարապուլուս, Պէյրութ, Հայֆա, Եաֆա, Բորթ Սայիտ և Աղեքսանդրիա։

Աւելի ընդարձակ տեղեկութեանց համար դիմել Ղալաթիա, քարափին վրայ, Մէյմէնէթլի խան, Պոլիս՝ Վալիտէ Սուլթան խան։

سینکر دیکیش ماکنه‌لری دنیاده موجود اولانلرك الك ایولریدر.

برنجی نوع مواددن غایت محکم یاپیلمش او ایشلری وارباب صنعت ایچون بی امثالدر.

سینکر دیکیش ماکنه‌لری قومپانیه‌سنك درسعادتده‌کی شعبه‌لری

بك اوغلی جاده کبیرده؛ غلطه سینکر خاننده وقره کویده نومرو ۱۲۰؛ سلطان بایزیدده؛ سلطان حمامده وفاتحده اسکدار چارشو بوینده قاضی کوی مودا جاده‌سنده؛ مقری کوی شمندوفر استاسیوننده؛ بالاطده کوپری باشی سوقاغنده؛ بشکطاش واپور اسکله‌سی قارشوسنده؛ پانغالتی ترامو‌ای جاده‌سنده نومرو ۵۷.

ممالك شرقیه ایچون اداره مرکزیه‌سی درسعادت بك اوغلی جاده کبیرنده نومرو ۳۲۳

THE SINGER MANF G. CO.
TRADE MARK

تقلیدلرندن صاقینکز حقیقی سینکر دیکیش ماکنه‌لری قارشوده‌کی علامت فارقه‌یی حائزدر.

بالعموم شهرلرده شعبه‌لری واردر

L'A FAL ITE DU FEU

اکر دیری دیری یانمق ایسته‌میور ایسه‌کز (وولژ)

معدنی صفحه‌لرینی (پلاق) استعمال ایتمك صورتیله خانه واقامتکاهکزی دائما وقوعی ملحوظ اولان حریقدن محافظه ایدیکز بو صورتله تهلکه برطرف ایدلمش اولور. چوق مصارفاته دوچار اولمزسکز. خانه وویلالرك انشاسی وحریقدن محافظه‌سی ایچون بوندن دها مکمل واسطه تصور اولنه‌ماز. شمدی‌یه قدر آلمانیا، بلچیقا، فرانسه، مصر وسائر محللرده برچوق میلیون متر مربعی تطبیق واعمال اولنمشدر. ترکیه ایچون وکیل عمومی: استانبولده اسکی ضبطیه قارشوسنده عبدالله جودت بك خاننده:

له‌روا قومپانیه‌سنك تجارت اداره خانه‌سی.

استانبول، طشره ایچون جدی وفعال وکیللر آرانیور.

Եթէ Չէք Ուզեր Ողջ Ողջ Այրիլ
ՎՕԼՑ Բլաքները Գործածեցէք

Ձեր բնակարանները ու ամէն կարգի շէնքերը հրդեհէ զերծ պահելու միջոցն է Վօլց բլաքներու գործածութիւնը։ Ասով առաջքը առնուած կ'ըլլայ հրդեհի արկածներուն։ Մեծ ծախքի կարօտ բան մը չէ։ Բնակարաններու շինութեան ատեն տեղաւորել տուէք այդ բլաքները, որպէս զի ողջ ողջ այրելու վտանգէն ազատիք։ Գերմանիոյ, Ֆրանսայի, Պելճիքայի, Եգիպտոսի մէջ մեծ ընդունելութիւն գտած են Վօլց բլաքները։ Միլիոնաւոր քառակուսի մեթր տարածութեամբ բլաքներ զետեղուած են։

Թուրքիոյ ընդհանուր ներկայացուցիչն է, Պոլիս, Էսկի Զափթիէի դիմաց, Ապտուլլահ Ճէվտէթ պէյ խան, ԷՏ. ԼԸ ՌՈՒԱ ԵՒ ԸՆԿ.

Գաւառներու համար կարող գործակալներ կը փնտռուին։ 1—80

پاسقال کللر سلفی

بیوك پیانو مغازه‌سی

هر درلو موزیقه آلات وادواتی بولنور.
امریقانك الك مشهور پیانو و ائولیان نام پیانولالرینك یکانه وکیلی

مغازه‌نك تاریخ تاسیسی
١٨٦٣
بك اوغلی حاجوپولو پاساژنده
نومرو ٢٥ - ٣١ نومرو

ԱՄԵՐԻԿԵԱՆ ԱՇԽԱՐՀԱՀՌՉԱԿ ԷՕԼԻԱՆ ԲԻԱՆՕԼԱՅԻ ՄԻԱԿ ՆԵՐԿԱՅԱՑՈՒՑԻՉ

ԲԱՍՔԱԼ ՔԷԼԼԷՐ ՅԱՋՈՐԴ

1863ԻՆ ՀԻՄՆՈՒԱԾ ՎԱՃԱՌԱՏՈՒՆ
ԲԵՐԱ, ՊԱՍԱԺ ՀԱՃՕՓՈՒԼՕ, ԹԻՒ 25—31 52—29
ԲԻԱՆՕԼԱ, ԲԻԱՆՕ ԵՒ ՈՒՐԻՇ ՆՈՒԱԳԱՐԱՆՆԵՐ

ԱՇԽԱՐՀԱՀՌՉԱԿ ՄԻԼԷՐ ԱՆԳԼ. ԴՐԱՄԱՐԿՂՆԵՐ

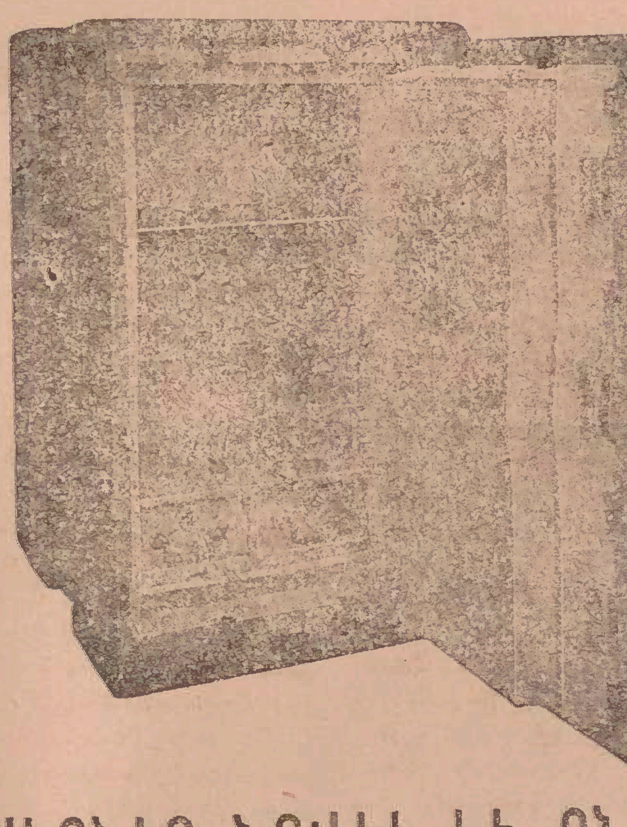

دنیانك الك مشهور ملنر قاصه‌لری
حکومت عثمانیه انکلیز وسائر حکومتلرك شهادتی حریق و سارقه قارشو تأمینات

عموم ممالك عثمانیه وکیلی درسعادت غلطه‌ده کیورق بك خاننده نومرو ۱-۲-۳
سیدنه‌ی نوویل و شرکاسی

ՍԻՏՆԷՅ ՆՕՎԻԼ ԵՒ ԸՆԿ.

ՀԱՅԹԱՅԹԻՉ
ՕՍՄ. ԱՆԳԼ. ԵՒ ՈՒՐԻՇ ԿԱՌԱՎԱՐՈՒԹԵԱՆՑ, ԱՄԵՆԱՄԵԾ ԱՌԵՒՏՐԱԿԱՆ ՈՒ ՍԵՂԱՆԱՒՈՐԱԿԱՆ ՀԱՍՏԱՏՈՒԹԵԱՆՑ
ՄԻԼՆԷՐ ԴՐԱՄԱՐԿՂԸ ՄԻԱԿ ՊԱՇՏՊԱՆՈՒԹԻՒՆ Կ'ԸՆԾԱՅԷՆ
ԳՈՂԵՐՈՒ ԵՒ ՀՐԴԵՀԻ ԴԷՄ
ԹՈՒՐՔԻՈՅ ԸՆԴՀ. ԳՈՐԾԱԿԱԼ.
ՍԻՏՆԷՅ ՆՕՎԻԼ ԵՒ ԸՆԿ.
Ղալաթիա, Գէորգ պէյ խան, թիւ 1-2-3 104—40

ماجد محمد قره فاشه

ՄԱՃԻՏ ՄԷՀՄԷՏ ԳԱՐԱԳԱՇ

ԹՕՀԱՖԻԷԻ ՄԵԾ ՎԱՃԱՌԱՏՈՒՆ
ՍՈՒԼԹԱՆ ՀԱՄԱՄ ՃԱՏՏԷՍԻ, ԹԻՒ 11 ԵՒ 12

Սոյն առեւտրական հաստատութեան նշանաբանն է առեւտրական աշխարհի մէջ այս իմաստալից օրէնքին հետեւիլ. «Վերանորոգութեան ոգին կ'ապահովէ յառաջդիմութիւնը»։ Եւրոպայի նմանօրինակ հաստատութեանց նման նոր վաճառատուն մը շինել տուած է, ուր Թօհաֆիէի վերաբերեալ ամէն կարգի ապրանքներ կը գտնուին։ Վաճառատան Տէրը Եւրոպայի առեւտրական ամենէն կարեւոր կեդրոններուն մէջ ըրած ուղեւորութեան շնորհիւ, բերել տուած է ամենավերջին նորաձեւութեամբ շինուած, կիներու և տղոց յատուկ ԶԳԵՍՏՆԵՐ, ՊԼՈՒԶՆԵՐ, ԺԻՒՓԵՐ ԵՒ ԺԻՒՓՕՆՆԵՐ, այրերու և տղոց համար ԶԳԵՍՏՆԵՐ, ՖԱՆԹԻԶԻ ԲԱՃԿՈՆՆԵՐ, ամրան յատուկ ՀՈՎԱՆՈՑՆԵՐ և վաճառատան գլխաւոր ապրանքը և մասնագիտութիւնը եղող ՖԱՆԷԼԱ, ՊՈՒԼՂԱՑ և ուրիշ շատ տեսակ ընտիր ապրանքներ։ Կը խնդրուի անգամ մը այցելել սոյն վաճառատունը, համոզուելու համար թէ հոն գտնուող ապրանքները ի՛նչ ընտիր տեսակէ և ո՛րքան աժան են։

Վաճառատունը Մահմուտ Փաշա Շէքէրճի խանին կից 37 և 38 թիւ խանութներէն զատ ուրիշ մասնաճիւղ չունի։ Այս մասին յարգոյ յաճախորդներուն ուշադրութիւնը կը հրաւիրուի։ 46—52

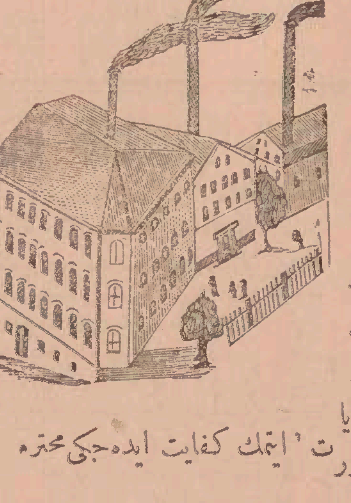

ارسلانلی بیوك موبلیا فابریقه‌سی
لئون ژ. فریدمان
استانبول محمود پاشا نومرو ۱۰۲

لئون ژ. فریدمانك بیوك موبلیا فابریقه‌سی، استانبولده محمود پاشاده ۱۰۲ نومروده کندی مالی اولان خان ایچنه نقل ایدلمشدر. کرك کندی فابریقه‌سنده وکرك اوروپا فابریقه‌لرنده الك صوك موده اوزرینه اعمال ایدلمش هردرلو موبلیا و اشیانك نفاستی ظرافت ومتانتی اکلامق ایچون، برکره مذکور مغازه وفابریقه‌یی زیارت ایتمك کفایت ایده‌جکی محترم اهالی‌یه عرض اولنور.

ԿԱՐԱՍԻՆԵՐՈՒ ՄԵԾ ԳՈՐԾԱՐԱՆ

ԼԷՕՆ Ժ. ՖՐԻՏՄԱՆ

ՊՈԼԻՍ, ՄԱՀՄՈՒՏ ՓԱՇԱ, ԹԻՒ 102

Լէօն Ժ. Ֆրիտմանի կարասիներու մեծ վաճառատունը կը ծանուցանէ թէ իր սեփական խանին մէջ հաստատուած է, Պոլիս, Մահմուտ Փաշա, թիւ 102. կը բաւէ այցելել այդ հաստատութիւնները, գաղափար կազմելու համար անոր ճոխ մթերքին ու կարասիներուն այլազանութեանը վրայ, որոնց ամէնքն ալ նորաձեւ ոճով պատրաստուած են թէ՛ իր գործարանին և թէ Եւրոպական գործարաններու մէջ։

ԱՆՄՐՑԵԼԻ ԳԻՆ

Յանձնարարութիւնները մեծ խնամով շուտ կը կատարուին։ Թէ՛ մանրաքանակ թէ մեծաքանակ վաճառում կ'ըլլայ։ 8

ԹՈՎՄԱՍ Ս. ԹԱՔԸՐ

26 Բէրէճէմպէ Բազար 26
ՆԵՐԿԱՅԱՑՈՒՑԻՉ ԹՈՒՐՔԻՈՅ ՀԱՄԱՐ
ՊԻՐՄԻՆԿԷՄԻ ԱՆԳԼԻԱԿԱՆ ՀՌՉԱԿԱՒՈՐ

ԹԱՆԿԻՍ ՏԱՆ

ՀԱՅԹԱՅԹԻՉ ԿԱԶՈՎ, ՊԷԹՐՕԼՈՎ, ՊԷՆԶԻՆՈՎ ԵՒ ԱԼՔՕՕԼՈՎ
ՇԱՐԺԻՉ ՄԵՔԵՆԱՆԵՐՈՒ

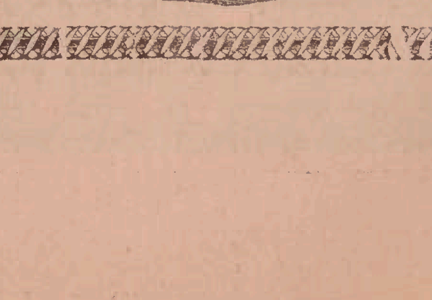Թովմաս Ս. Թաքըր Տունը կը ներկայացնէ նաեւ ԱՆԳԼԻԱԿԱՆ ԳՈՐԾԱՐԱՆՆԵՐԸ և անոնց մեքենաներուն կատարեալ ցուցակը իր տունն է. Հեղաշրջիչ Ինքնաշարժ Մեքենաներ, Ելեկտրական Ջեռուցիչներ, Գործարանի Մեքենաներ և Գործիքներ, ամէն տեսակ Ջրհաններ, Մոտորով Ջաղացքի Փոմփաներ, Մանածի Մեքենաներ, ևն. ևն.։ 92 –104